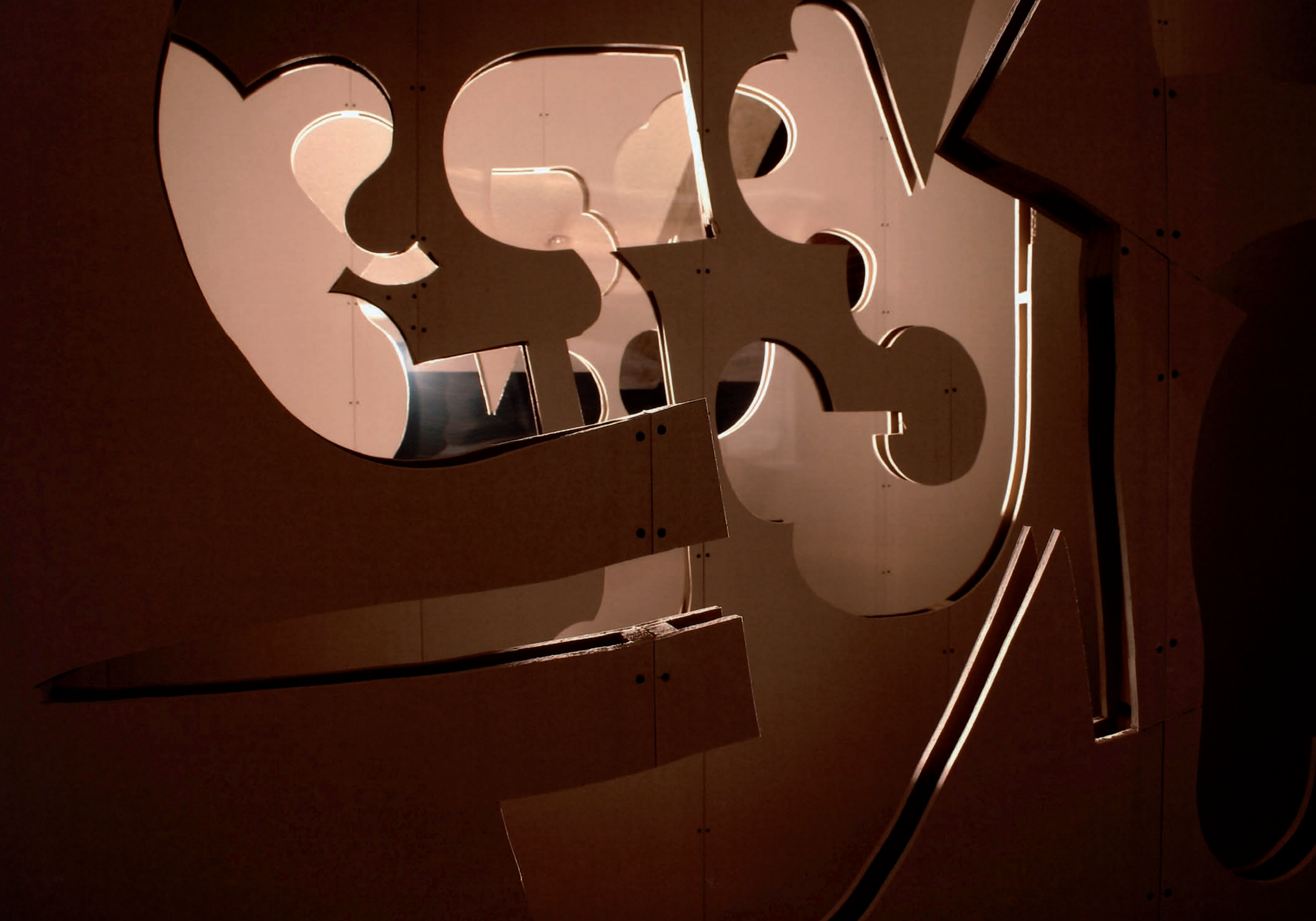

REDE VAN DE GOUVERNEUR | 2006

wat overblijft

VOORSPRONG

VOORSPRONG

NEMEN

FRED EERDEKENS

Elk jaar wil ik de “rede van de gouverneur” in het teken plaatsen van een Limburgs kunstenaar. Vorig jaar viel mijn keuze op Koen Vanmechelen. Hij verdiepte en inspireerde de rede met zijn wereldwijd project “The Cosmopolitan Chicken”.

In deze rede geef ik graag een voorname plaats aan de kunst van Fred Eerdekens. Fred is een Limburger, geboren in 1951 te Heusden-Zolder en wonende in Hasselt. Ook zijn kunst is universeel en krachtig.

De sculpturale installaties van Fred Eerdekens onderzoeken het samenspel tussen licht, voorwerpen en taal.

Sedert meer dan tien jaar werkt Fred Eerdekens gestaag aan een oeuvre dat gebruikt maakt van lichtbundels, gericht op zorgvuldig gemanipuleerde voorwerpen. De schaduwen die hij hiermee creëert doen op bijna magische wijze suggestieve en tegelijk moeilijk te vatten woorden verschijnen.

Schijnbaar willekeurige kronkels uit gedraaide koperdraad, het materiaal uit de beginjaren, evolueerde stilaan tot op het eerste gezicht massievere materialen zoals huishoudtoestellen, minutieus geschikte stapels tweedehandskledingstukken of op maat gemaakte kunstbomen en -planten. De impact van zijn teksten werd er alleen maar dieper door.

De werken die wij selecteerden voor deze rede zijn krachtig. Zij illustreren ongemeen scherp hoe relatief de werkelijkheid kan zijn en hoe onmachtig de taal. Door een subtiel spel van licht en schaduw wordt een beeld van voortdurende verandering geënceneerd. Betekenissen worden omgekeerd. Nieuwe inzichten ontstaan. Niets is wat het is.

Fred Eerdekens gebruikt de rotatie als essentiële strategie voor zijn statements. De draaiing, zoals die van de aarde, de meest primaire vorm van verandering inspireert hem. Het resultaat is tegelijk verrassend en subliem. Dank aan Fred voor zijn inspiratie en voor het mee uitdragen van het Limburgse kunnen.

Could suggest something vague and unclear

or say something that is not true

INLEIDING

REDE VAN DE GOUVERNEUR | 2006

* (van 33 854 uitkeringsge-rechtigde werklozen (uwv) in augustus 2005 naar 26 613 uwv in oktober 2006)

Ik wil een tevreden en dankbaar gouverneur zijn. Waarom? Wel mijn eerste rede in oktober 2005 droeg als titel: “Limburg een sterk merk” en werd tot mijn grote tevredenheid door velen bijzonder goed ontvangen. Limburg groeit uit tot een sterk en geloofwaardig merk en dat doet mij –en ik herhaal het graag– uitzonderlijk veel plezier.

De kern van mijn boodschap was toen “werk, werk, werk”. Een optimistisch verhaal van geloof in het Limburgse kunnen met als doel u te inspireren en vanuit een hernieuwd enthousiasme iedereen op te roepen om samen het verschil te maken. Mijn rede van vandaag, “**VOORSPRONG NEMEN**”, bouwt verder op dit idee en roept op om het aantal werklozen terug te dringen tot beneden de 20 000. Ondanks de vaststelling dat er in Limburg het voorbije jaar heel wat positiefs gebeurd is en er onder meer op vlak van tewerkstelling enig resultaat geboekt werd* moeten wij toch een tandje bijsteken.⁽¹⁾ De tijd is rijp om voorsprong te nemen en ons meer dan ooit te focussen op onze sterktes. Verderop in de tekst ga ik daar dieper op in.

Laat mij eerst en vooral stilstaan bij de voorbije verkiezingen en alle uittredende mandatarissen uit de provincieraad, de gemeente- en ocmw-raden hartelijk danken voor het uitstekende werk dat ze de afgelopen legislatuur hebben verricht. Ik dank ook alle kandidaten die tijdens de afgelopen verkiezingen op de diverse lijsten hebben gestaan en ik wil vooral de nieuwe verkozenen feliciteren met hun mandaat. Ik ben ervan overtuigd dat we een goede samenwerking tegemoet gaan. Wat ik u alvast kan verzekeren, is dat wij een stimulerende en geen betuttelende voogdij willen zijn. Samen met mijn ambtenaren ben ik er immers van overtuigd dat goede ideeën, creativiteit en aanmoediging betere Limburgse vruchten afwerpen dan een opgeheven vingertje. Met andere woorden: de positieve voogdij moet worden voortgezet.⁽²⁾

Ook wil ik de hele Vlaamse Regering danken voor al hun inspanningen die zij in het kader van de Limburg–overeenkomst elke dag ondernemen. Dank ook aan de federale ministers voor hun steun in tal van grote en kleine dossiers. Vorig jaar lag de belangrijkste klemtoon van mijn rede op het probleem van de werkloosheid. Vandaag zijn we op de goeie weg. De werkloosheid is in Limburg, in vergelijking met een jaar geleden, afgenomen. Die daling van de cijfers, een verdienste van velen, moet voortgezet worden. Niettemin blijft voorzichtigheid geboden.

Ten slotte wil ik ook de Europese Unie danken. Als we in Limburg al een hele weg afgelegd hebben, dan mogen we het belang van Europa niet onderschatten. Want het zijn voor een groot deel Europese middelen die er Limburg terug bovenop hebben geholpen. Niet minder dan 230 miljoen euro Europees geld werd via de Europese steunprogramma’s geïnvesteerd in onze provincie. Het provinciebestuur, onze provinciale administratie onder leiding van gedeputeerde Marc Vandeput, heeft hier schitterend werk geleverd. Daarom betreur ik het ook dat de aansturing van die middelen in de toekomst gaat gebeuren door Vlaanderen. Limburgers beseffen misschien beter dan wie ook hoe kortbij Europa wel ligt. Alleen vraag ik me als gouverneur af waarom Europese middelen via Vlaanderen moeten aangestuurd worden, terwijl de provincie dat in het verleden zelf met verve heeft gedaan. Maar laten we daarover niet te lang zeuren.

Het is onze opdracht om er vanuit de ervaring en deskundigheid die we hebben opgebouwd voor te zorgen dat wij als provincie een scharnierfunctie blijven vervullen zodat Limburg er met nieuwe Europese subsidies verder kan op vooruitgaan.

Ik zei het al: wij moeten onze zwaktes kennen maar uitgaan van onze sterktes. Niet als Calimero staan kniezen maar creatief zijn, nadenken en zelfs vooruitdenken. Daarom moeten wij in versnelling durven gaan of beter nog een **SPRINT-PROGRAMMA OPMAKEN**.

OM VOORSPONG TE NEMEN LANCEER IK IN HET KADER VAN “LIMBURG EEN STERK MERK”, EEN VIJFKAMP.

Een vijfkamp waaraan niet alleen alle mandatarissen van alle bestuursniveaus, maar ook alle Limburgers, zowel binnen als buiten onze provincie, moeten deelnemen. Want om te slagen in ons opzet, hebben wij hen allemaal nodig.

De vijfkamp die ik wil lanceren bestaat uit volgende punten:

- Midden in het bed
- United Brains of Limburg
- Werk, werk, werk
- Evenwicht
- Trots

VOORSPONG NEMEN

Midden in het bed

In het verleden lagen wij aan de rand van het Belgische bed, een beetje verdoken in het groen. Dat was in de tijd dat de nationale staten nog de focus waren van economische en sociale ontwikkelingen. Toen werd Vlaanderen belangrijker. Maar ook in Vlaanderen lagen we aan de rand van het bed. Vandaag houden economische, sociale en culturele ontwikkelingen geen rekening meer met landsgrenzen. In een geglobaliseerde wereld, in een uitgebreid Europa zijn het de regio's die de motor van de vooruitgang vormen. **IN DE EUREGIO LIGGEN WIJ IN HET MIDDEN VAN HET BED!** Wij richten ons op Maastricht, maar ook op Eindhoven, Noord-Brabant, ... Wij liggen pal in het centrum van de kennisdriehoek Aken-Luik-Brussel. Van het kleine broertje aan de rand kunnen wij evolueren tot een volwaardige partner in het midden. Samen met onze partners uit de Euregio kunnen we ons nu sterker dan ooit richten op Brussel, als hoofdstad van Vlaanderen, van België én van Europa. We zullen met sommige regio's sneller contacten leggen dan met andere. Ik denk daarbij aan onze contacten met Maastricht, die nu al zeer goed zijn. Maar we moeten ook ernstig durven te zijn. Soms heeft de Euregio te lijden aan een hoog praatbarakgehalte. Dat besef moet ons vooral niet aansporen om die organen af te schaffen, nee het moet ons stimuleren om ze te dynamiseren. Dat heeft niets te maken met veel middelen, maar met een groot voluntarisme.

De boodschap is dus duidelijk: we moeten blijven geloven in de Euregio. We mogen vooral niet toegeven aan fatalisme maar onze blik richten op onze Europese partners, zowel in Nederlands – Limburg als in Noord-Brabant, als in Aken en Luik. Het uitzonderlijke partnerschap met Nederlands-Limburg kan geïntensifieerd worden en een hernieuwd elan krijgen door het ontwerpen en ondertekenen van een **LIMBURG CHARTER**. Zo een Charter kan mogelijk op termijn als voorbeeld dienen voor de andere regio's.

Wie aan de rand van het bed ligt, riskeert er uit te vallen. Wie in het midden ligt, riskeert in de verdrukking te komen. Daarom is het nodig dat we een beetje opvallen. Dat is de reden waarom ik vorig jaar voor dat sterke merk pleitte. Maar wat zie ik op de kaart van Flanders Invest? Op die kaart is Limburg een bos! Letterlijk.⁽³⁾ Limburg wordt voorgesteld als een gebied met één stad, Hasselt. Maastricht staat er niet eens op. Alsof ze niet bestaat, alsof ze geen deel uitmaakt van een grensoverschrijdend economisch gebied. Daarom zeg ik: als wij vooruitgang willen nemen, moeten we beseffen dat grenzen littekens uit een ver verleden zijn. Grenzen zijn verzinsels, uitgevonden door mensen. We kunnen ze dus laten vervagen, we kunnen ze minstens overschrijden.

Wie in het midden van het bed ligt, moet ook goed bereikbaar zijn voor iedereen die rondom hem ligt.⁽⁴⁾ Daarom moeten wij niet alleen bestuurlijke initiatieven nemen maar ook op het terrein acties ondernemen. **DE EUREGIO ZAL IMMERS MAAR ZO STERK ZIJN ALS HAAR VERVOERSYSTEMEN** en daar is nog werk aan de winkel. We moeten daarom lef hebben en strategisch durven denken. We moeten er ook voor zorgen dat het **SPARTACUSPLAN** uitgevoerd wordt. Limburg kent een veel te magere spoorwag met een relatief beperkt aanbod aan treindiensten. Het treinaanbod is voornamelijk gericht op pendelaars richting Brussel en Antwerpen. Als we ons willen ontwikkelen als centrum van de Euregio moeten de verbindingen naar Luik, Maastricht en Aken vanuit het euregionaal knooppunt Hasselt ontwikkeld worden, met op elkaar afgestemde regionale trein- en busverbindingen en een lightrail. Vandaag zijn de eerste voorstudies gestart. Ik heb goede hoop dat wij, met de steun van u allen en van de Vlaamse en federale Regering, dit ambitieuze plan kunnen uitvoeren.

Ik heb ook een oproep gelanceerd om het hst-station van Luik het station Liège/Limburg te noemen. Ik begrijp dat dit voorstel ernstig wordt genomen. Het is ook een ernstig voorstel. Ik ben er immers van overtuigd dat een hogesnelheidslijn met twee stations die vlak bij elkaar liggen – en ik heb het over Aken en Luik – geen evidentie is. Elke stopplaats zal goede troeven moeten hebben om in de toekomst te blijven bestaan. Luik heeft er dus alle belang bij om niet alleen een Waals station te zijn. Wij hebben er alle belang bij om een hst-station in de nabijheid te hebben. Ja, ik weet het: net zoals Voeren altijd in Limburg zal liggen, zo zal Luik altijd in Walloonië liggen. Maar een Waals station heeft geen toekomst als het geen euregionaal karakter heeft. Een verbinding met Nederlands – en Belgisch Limburg kan Luik die uitstraling geven. Daarom herhaal ik mijn pleidooi om meer steun te krijgen uit Walloonië zodat Belgisch-Limburg en Nederlands-Limburg beter met mekaar kunnen verbonden worden.

Als we dan toch over de grenzen heen stappen, dan moeten we durven praten over de **IJZEREN RIJN** als een voorwaarde voor de verdere ontwikkeling van Limburg. Op termijn zal de IJzeren Rijn een meerwaarde geven aan de industrie in Noord-Limburg. Maar ook de rest van het Limburgse Middengebied zal mee kunnen genieten van een spoorverbinding naar het IJzeren Rijn-traject. Daarom is het niet slecht dat er naar analogie van de onderhandelingen rond de Scheldeverdieping ervaren onderhandelaars zowel vanuit Limburg als Antwerpen werden aangeduid om dit dossier te begeleiden. De IJzeren Rijn vormt een verbinding tussen Antwerpen en het Ruhrgebied. Maar wij weten al langer dat als het goed gaat met Antwerpen, het ook goed gaat met Limburg. Ook hier kijken wij complexloos over de grenzen. Zo zijn er nog Limburgse problemen die grensoverschrijdend zijn. Het probleem van het **KLAVERBLAD IN LUMMEN** is zich ondertussen aan het oplossen. Want het klaverblad in Lummen is niet alleen een Limburgs probleem, maar ook en misschien vooral een Vlaams probleem. Wel maak ik me zorgen over de **NOORD-ZUIDVERBINDING**. Bij alle andere problemen zijn er andere regio's en steden betrokken: Antwerpen, Vlaanderen, Duitsland, Nederland, ... Het zou ontoelaatbaar zijn mochten we een intern Limburgs probleem als de Noord-Zuidverbinding niet zelf kunnen oplossen.

United Brains of Limburg

Het is inmiddels bekend dat wij onze provincie aan het ontwikkelen zijn. Wij hebben op het gebied van het hoger onderwijs het afgelopen jaar goed werk verricht. Het aantal studenten is gestegen, we hebben naam gemaakt met de Universiteit Hasselt... Wat een jaar geleden ondenkbaar was, is nu een feit: we krijgen er een opleiding rechten bij. Zonder de euregionale gedachte zou dat overigens ondenkbaar zijn geweest.

Ook met onze hogescholen gaat het goed. Daar steeg het aantal studenten eveneens. We hebben er nieuwe richtingen bij gekregen, zoals een bachelor bouw. De Pop en Rockacademie komt er aan en we kennen het succes van de Katholieke Hogeschool. Het wemelt in Limburg van de initiatieven.

Bij het begin van het academiejaar was de ambtswoning van de gouverneur even een kleedkamer voor professoren. De stoet van de togati die daarop door Hasselt trok bleek een groot succes. Ik heb lang gepleit voor een optocht van hoogleraren in toga. Ik ben immers van mening dat ons hoger onderwijs een gezicht nodig heeft, wil men weten dat het bestaat en dat het kwaliteit levert. Maar we zijn er nog lang

niet. De opleiding verkeerskunde bijvoorbeeld heeft nood aan een nieuwe impuls. Ook dat zal ons lukken. Ik wil daarom iedereen danken die eensgezind heeft meegewerkt aan de ontwikkeling van ons hoger onderwijs. Eensgezindheid is van het allergrootste belang. Wij beschikken in Limburg over twee associaties in het hoger onderwijs. Maar iedereen weet dat zelfs God geen twee heuvels kan maken, zonder een dal er tussenin. Daarom moeten we bruggen slaan tussen de heuvels en het dal ophogen. Dat bedoel ik met de United Brains of Limburg, de Verenigde Hersenen van Limburg. Dat verhaal van eenheid en eensgezindheid moet een ethisch verhaal worden. Wij hebben niet het recht tegen elkaar op te concurreren als we weten dat we daardoor kansen onbenut laten. Die kansen liggen verborgen in onze jongeren. Elke Limburgse jongere moet maximale kansen krijgen om het hoogst mogelijke diploma te behalen. Dat geldt niet alleen voor onze autochtone, maar evenzeer voor onze allochtone jonge Limburgers. Vorig jaar sprak ik over de oprichting van een **KANSENBANK**, vrijwilligers die elk een of meer jongeren begeleiden in hun opleiding, in samenspraak met het onderwijs. Ik ben blij dat de provincie het project Kansensbank nu opneemt in haar beleid. Begin volgend jaar starten we met groepen jongeren die door hun peters en meters individueel begeleid worden gedurende de laatste zes maanden van hun secundair onderwijs en de eerste zes maanden van hun hoger onderwijs.⁵⁾ Deze eerste aanzetten moeten nu worden doorgetrokken naar het hele onderwijs. Want we moeten beseffen dat, van zodra er een achterstand opduikt, het bijzonder moeilijk wordt die achterstand op latere leeftijd nog weg te werken. In Limburg moeten we er prat op gaan dat iedereen mee is, van jongs af aan. Dan gaat het inderdaad niet meer over onderwijs aan deze of gene associatie, maar over de toekomst van onze kinderen. Laten we daarom onze hersenen verenigen. Als we bijvoorbeeld zien dat er een belangrijke evolutie is ontstaan in het ziekenhuislandschap in Antwerpen, dan moet er haast wel een evolutie mogelijk zijn in het ziekenhuislandschap in Limburg. Daarom moeten we vandaag al starten met de voorbereiding van een dossier voor de oprichting van universitaire bedden in Limburg. Als we alles op alles zetten met onze United Brains of Limburg, met onze UBL, **WAAROM ZOU DAN EEN UZL, EEN UNIVERSITAIR ZIEKENHUIS LIMBURG, NIET MOGELIJK ZIJN**. Droom ik nu? Ik weet het niet. In elk geval zijn de eerste contacten al gelegd om op korte termijn bepaalde universitaire diensten uit te bouwen.

Als we het ingeslagen pad verder bewandelen, kunnen we in het onderwijs van een achterstandsprovincie een provincie met voorsprong worden. Er is onderwijs dat door de provincie wordt georganiseerd. Dat is het onderwijs van de provincie. Maar alle onderwijs in Limburg moet voor de provincie zijn. Nergens anders in Vlaanderen kan dat beter lukken dan hier.

Werk, werk, werk

Net zoals bij het onderwijs is eensgezindheid belangrijk als we het over werkgelegenheid hebben. Samenwerken kan werken. Ik heb vorig jaar een pleidooi gehouden om het aantal werklozen te verminderen. Vandaag zie je dat gebeuren. Er zijn ook hernieuwde aanzetten gegeven naar China en India om onze economie te dynamiseren. Die projecten staan nu in de steigers. Ik zie echter nog wat problemen in de ontwikkeling van de tewerkstelling. Van het allergrootste belang hierbij is een goede samenwerking tussen de werkgeversorganisaties. Dit moet mogelijk zijn. Dit kan m.i. gerealiseerd worden door gezamenlijke concrete projecten op te zetten. Concrete projecten leiden immers sowieso tot samenwerking en, zoals ik al zei, samenwerken kan werken.

Onze contacten met China verbeteren. Wij gaan daarom – als alles voorspoedig verloopt – in 2007 een verzustering aan met het Chinese Chongqing. Het zou best kunnen dat we de eerste Europese regio zijn die fruit exporteert naar China, namelijk onze onvolprezen Conference-peer. Binnenkort vertrekt er een belangrijke handelsmissie naar India. Ik doe vandaag ook een oproep om niet alleen naar China en India te kijken. Er zijn nog landen die onze aandacht verdienen. Ik laat nog niet het achterste van mijn tong zien, maar ik verzeker u dat zich ook elders opportuniteiten kunnen voordoen.

Ik ben dan ook zeer verheugd met het dynamisme dat LRM – of beter gezegd het “Limburgs robuust merk” – ontplooit op diverse terreinen en heb in die context dan ook graag de rol van coördinator van het vernieuwde acquisitiebeleid aanvaard.

Ik zie overigens belangrijke evoluties voor de LRM. De Gewestelijke Investeringsmaatschappij Vlaanderen (GIMV) is vandaag erg geïnteresseerd in Limburg. Op vraag van het Vlaamse netwerk van ondernemingen VOKA heb ik een ontmoeting georganiseerd tussen de GIMV en LRM. Dit contact leidde tot een pakket afspraken met heel wat extra mogelijkheden voor onze provincie. Als de GIMV investeert in Limburg, vloeien er meer middelen naar onze provincie. Zo komt er voor de LRM weer ruimte vrij om nieuwe projecten te ontwikkelen. Ook dat opent deuren naar nieuwe initiatieven. Er staan belangrijke projecten op stapel in Limburg, bijvoorbeeld in de sector van de life sciences, de groeiende sector van de biologische en biomedische wetenschappen, waarin het BIOMED instituut van de Universiteit Hasselt een belangrijke expertise heeft ontwikkeld.⁽⁶⁾ Ook in dit domein kunnen de LRM en de

p.29

GIMV samenwerken. Om nieuwe projecten versneld te ondersteunen, zie ik binnen de doelstellingen van ons sprintprogramma de mogelijkheid om een **VERSNELLINGSBANK** in het leven te roepen. Wat bedoel ik daar precies mee? We beschikken over een hele reeks dossiers waarvoor we financiële toezeggingen hebben gekregen, gespreid over enkele jaren. Maar het zou ons erg vooruit helpen als we een aantal investeringen onmiddellijk zouden kunnen doen. Dan nemen we een snellere start en uiteindelijk kost het ook minder. Ik zie daar een taak weggelegd voor de LRM. Een dergelijke versnellingsstechniek krijgt ondertussen de steun van minister-president Leterme en zijn collega Vanmechelen, op voorwaarde dat dit buiten consolidatie kan gebeuren. We moeten nu, in samenspraak met de LRM, zien hoe we dit concreet gaan realiseren. Daarnaast zou LRM vanuit haar versterkte positie ook schitterend werk kunnen leveren bij het oplossen van een ander specifiek probleem, met name de ondercapitalisatie van jonge Limburgse bedrijven. Ook dit kan een rol zijn voor LRM.

Werk is ook innoveren.⁽⁷⁾ Dat betekent onder andere dat we verbanden moeten leggen tussen het bedrijfsleven en het onderwijs om innovatieve projecten te starten. Dit betekent eveneens dat we bedrijven moeten aansporen om externe kennis in te zetten voor de verbetering van processen en producten en het onderwijs moeten stimuleren om hun kennis te valoriseren door oog te hebben voor de behoeften van de markt. Vandaag werkt Limburg al met een team van 5 innovatieadviseurs die inmiddels 184 innovatietrajecten hebben gestart. De tevredenheid van de bedrijven over deze werking is groot en de belangstelling neemt daarom ook toe.

p.30

We moeten ons ook echt durven te positioneren als een industriële regio. Vorig jaar hebben we gezegd dat Limburg moet investeren in de grafische sector. De grafische sector evolueert sterk en verdient als “industrietak in de kijker” haar plaats. Het past hier dan ook de werkgeversorganisatie VKW te danken voor al haar inspanningen op dit terrein.

Maar ook het Circuit van Zolder verdient onze aandacht en kan mits een doorgedre-

ven diversificatie en vernieuwing uitgroeien tot een belangrijke speerpuntlocatie in onze provincie. Ik denk dat het Circuit van Zolder zich kan profileren als een heus mobiliteitsparadijs waarin, naast auto- en motorsport activiteiten, ook een wieleropleidingscentrum en zelfs – gelet op de toekomstige regelgeving – een trainingscentrum voor autobuschauffeurs kan worden uitgebouwd. Innovatie is dus zeker niet alleen een zaak van de industrie.

Evenwicht

De economische ontwikkeling van Limburg is absoluut prioritair als we met onze provincie een voorsprong willen nemen. Maar we mogen niet de vergissing maken om het ecologische en het sociale te verwaarlozen. Ecologie, beste vrienden, heeft Limburg in het verleden geen jobs gekost. Het heeft ons jobs opgeleverd. Misschien moeten wij daarom ook durven het voortouw te nemen in de ontzettend belangrijke klimaatdiscussie die vandaag wordt gevoerd.

Bedrijven willen investeren in een regio waar het aangenaam is om wonen. Limburg is een rustige, groene provincie. We moeten de milieu- en natuurverenigingen dan ook dankbaar zijn voor wat ze voor Limburg hebben gedaan. En deze lofbetuiging geldt ook voor de werknemersorganisaties. Het feit dat er vandaag nog Ford fabrieken staan in Limburg is de verdienste van velen maar niet in het minst van de vakbonden.

De Europese regeringsleiders hebben de afgelopen jaren beslist om van Europa tegen 2010 de meest dynamische kenniseconomie van de wereld te maken en om in diezelfde periode de achteruitgang van de biodiversiteit tegen te gaan. Limburg kan in deze problematiek een voorbeeld zijn voor Europa. Wij zijn erin geslaagd om zowel onze economische ontwikkeling te dynamiseren, als zorg te dragen voor een kwaliteitsvolle open ruimte waarin je heel wat zeldzame dieren en plantensoorten terugvindt. In Limburg zijn de natuur en het landschap hefbomen geworden voor de economische ontwikkeling. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan ons fietsroutenetwerk, dat een serieuze economische return kent. Maar ook het Nationaal Park Hoge Kempen levert een jaarlijkse return op van meer dan 24 miljoen euro. Het Nationaal Park Hoge Kempen is het eerste nationale park in Vlaanderen en een schoolvoorbeeld van duurzaam beleid.⁽⁸⁾ Daarnaast kunnen we er prat op gaan dat wij op het vlak van biodiversiteit het beste scoren in Vlaanderen. Limburg herbergt 91 procent van de gekende Vlaamse planten- en diersoorten. Meer nog, heel wat zeldzame en bedreigde Europese soorten komen enkel nog voor in Limburg.⁽⁹⁾ We moeten echter goed opletten dat we dit evenwicht tussen economie en ecologie niet verstoren. Binnen het domein van de ecologie neemt ons landschap een essentiële plaats in. Ecologische zorg vertaalt zich ook in zorgzaam omspringen met het landschap. Ik pleit er dan ook voor om een **VISIEGROEP LIMBURGS LANDSCHAP 2020** op te richten. Daarin moeten we onderzoeken welke ingrepen er op ons landschap zullen inspelen. Bijvoorbeeld de uitbouw van onze transportsystemen zullen enorme positieve economische consequenties met zich meebrengen maar niettemin zullen wij ook de impact op ons landschap in rekening moeten brengen. Ik wil graag de inspirator zijn van zo’n visiegroep, maar niet de voorzitter of de trekker ervan. In zo’n visiegroep moeten mensen betrokken worden zoals de Vlaamse bouwmeester of voormalig directeur Jan Debbaut van het Londense Tate Modern, die ook in Limburg ons kunstproject in de open ruimte zal begeleiden. De visiegroep Limburgs Landschap 2020 moet nadenken over de impact van de mobiliteit, maar ook over de ontwikkeling van industrie- en kmo-zones. In het buitenland heb ik schitterende voorbeelden gezien van bedrijventerreinen die als groene zone ontwik-

p.32

p.34

keld worden en zich haast onzichtbaar nestelen in het landschap, of waarin traditionele landschapselementen zoals bomenrijen of waterpartijen gebruikt worden om van een industriële omgeving een aangename werkomgeving te maken, met aandacht voor de natuur. Dit soort uitdagingen moeten we durven aangaan. In 2005 zijn we overigens al gestart met het Actieplatform Duurzaam Bouwen, dat de bouwsector aan tafel brengt met overheidsdiensten, de milieubeweging en het middenveld. Nu, één jaar later, ondersteunt het Actieplatform al 27 verschillende duurzaamheidsprojecten.⁽¹⁰⁾

p.34

Limburg kent op de domeinen van zorg, wonen, armoede en toegankelijkheid nog tal van uitdagingen. Samen met de deputatie zullen wij de volgende 6 jaar zeker opnieuw belangrijke initiatieven nemen. Voor mij is allicht één van de uitgesproken werkterreinen in de volgende legislatuur het verder begeleiden van mensen met een verminderde arbeidsprestatie. Ze zijn hier wellicht kwetsbaarder dan elders in Vlaanderen. Daarom moeten we werk maken van de sociale economie in Limburg om ook deze mensen alle kansen op persoonlijke ontwikkeling en arbeidsvreugde te geven. Projecten zoals onder andere de Droomjobfabriek verdienen dan ook alle aandacht.

Trots

Ik heb veel begrip voor werkgevers die het moeilijk hebben om bepaalde profielen te vinden op de arbeidsmarkt. Maar laten we eerlijk zijn; elders in Vlaanderen is het dikwijls nog moeilijker om die mensen te vinden. Op dat vlak hebben wij zelfs een concurrentievoordeel ten opzichte van de andere regio's. In Limburg is het aantal beschikbare arbeidskrachten hoger dan het Vlaamse gemiddelde.⁽¹¹⁾ Bovendien wordt de beschikbaarheid van arbeidskrachten in de toekomst gegarandeerd door een gunstige demografische evolutie. Om al deze redenen moeten we een trotsoffensief starten. We hebben daartoe overigens goede voorbeelden. De kranen van Arcomet uit Paal-Beringen beheersen de skylines van de wereld. Waarom doen we daar niets mee? Of wat te zeggen van het bedrijf Luminex Lighting Control Equipment uit Hechtel-Eksel dat de lichtinstallatie verzorgt van een wereldgroep als Coldplay maar ook instond voor de klank- en lichtshow van het kunstproject van Damien Fontaine tijdens het Fête des Lumières in Lyon.⁽¹²⁾ Waarom weet niemand dat dit Limburgse knowhow is? Ik zie zelfs de bestelwagentjes van de Limburgse bouwvakkers overal in Vlaanderen rondrijden. Waarom doen we daar niets mee? Waarom tonen we niet dat Limburg werkt? Dat het werkt in Limburg. Dat Limburgs werk, goed werk is. We mogen best trots zijn op de vakbekwaamheid van onze Limburgse werknemers en werkgevers en iedereen mag dat weten. **WE SPREKEN MISCHIEEN WAT TRAGER, MAAR HET WERK IS RAPPER GEDAAN.** Dat is trouwens geen boutade, maar een aantoonbaar feit dat blijkt uit een representatieve studie uit 2006.

p.35

p.36

Beste vrienden, we mogen best wat chauvinistisch zijn. Wij Limburgers blijven, als we chauvinistisch uit de hoek komen, nog altijd heel bescheiden. Dat is nu eenmaal onze aard. Ik zei het bij de aanvang van deze rede al, wij gaan van een achterstandsprovincie de sprint inzetten om een provincie met voorsprong te worden. Deze beweging biedt bovendien een uitstekende basis om te bouwen aan een **VOORSPRONGSINDEX**. Limburg vertrok in het verleden steeds van een achterstandsindex. Dat was in de reconversieperiode ook nodig. Vandaag echter staan wij verder. Laat ons daarom nu samen met de steden, gemeenten en heel de Limburg-

se samenleving een inventaris maken, over alle sectoren heen, van al datgene waarin wij een voorsprong hebben. Wij zullen dan vaststellen dat Limburg op veel terreinen een voorbeeld kan zijn en wel degelijk een interessante, innovatieve en creatieve regio is met een belangrijk potentieel. We moeten daarom goed beseffen dat de tijd waarin men sprak van “de” Limburg toch al lang zou moeten voorbij zijn. Wij wonen, werken en leven in Limburg. Zonder “de”. Het gras is bij ons altijd groener. Daarom moet ons merk ook buiten de provincie weerklank krijgen. Onze inwoners zijn ons kapitaal, zelfs die Limburgers die buiten de provinciegrenzen wonen. Het blijft een uitdaging om de braindrain tegen te houden, maar we mogen niet vergeten dat we ver buiten onze grenzen geweldige ambassadeurs hebben, die de merknaam Limburg kunnen helpen uitdragen. Ik wil daarom ook Limburgers van buiten de provincie verzamelen in een nieuwe groep, de Limburgse Eenhoorn, die op regelmatige tijdstippen kan samenkomen. Met andere woorden: **WIJ MOETEN MEER LIMBURGER WORDEN OM BETERE VLAMING TE ZIJN.**

Limburg zal zich in de toekomst ook cultureel moeten meten met de rest van Vlaanderen, met haar vernieuwde infrastructuur, zoals het Gallo-Romeins Museum, C-mine in Genk en de geplande nieuwbouw van het museum van moderne kunst. Maar ook met haar kunstenaars, filmmakers, ontwerpers en muzikanten van topniveau zoals Piet Stockmans, Liliane Vertessen, Koen Vanmechelen, Stijn Meuris, Wim Mertens, Stijn Helsen, Axelle Red, ... De lijst is te lang om hier te vermelden. De vader van het World Wide Web, Robert Caillau, is een Limburger en een van 's werelds grootste tennisspeelsters – iedereen kent Kim – komt uit deze provincie, net zoals tienvoudig wereldkampioen motorcross Stefan Everts. We mogen dan al 9 jaar later dan alle andere provincies bij België zijn gekomen, als ons land 175 jaar bestaat, wordt het feestlied gemaakt door een Limburger.

Ik heb dus geen ingewikkelde studies nodig om te weten dat het met Limburg de goede kant opgaat. Als we nu voorsprong willen nemen, zal dat kunnen als het gedragen wordt door de hele bevolking. **EEN BEVOLKING DIE TROTS IS IN LIMBURG TE WONEN EN DAAROM LIMBURGER TE ZIJN.** Limburg is aan het veranderen ten goede, ik weet het, verandering kan je niet verkrijgen zonder op weerstand te stuiten. Ik heb nog nooit wakker gelegen van weerstand. Ik denk dat de Limburgers daar ook niet wakker van zullen liggen. Will Tura vertelde me dat hij op zijn cd “50 jaar op de planken”, Limburg Allein zal zingen. U zal het me niet kwalijk nemen dat ik dat lied hier nu niet aanhef. Maar ik durf wel zeggen: Limburg boven!

(1)

Deze daling van de werkloosheid is ondermeer het gevolg van een gunstige evolutie in de industrie. Uit de enquête die de POM Limburg uitvoerde bij de industriële bedrijven blijkt dat de werkgelegenheid in de industrie in Limburg tussen september 2005 en maart 2006 steeg met 2.408 personen (+ 5,1%). Het was van september 2000 geleden dat er nog eens een stijging in de industriële werkgelegenheid was opgetekend. Deze stijging werd voor een flink deel gerealiseerd in de automobielsector te danken aan de lancering van de nieuwe modellen S-Max en Galaxy bij Ford Genk. Opdat deze gunstige evolutie duurzaam zou blijven en we uit-

eindelijk definitief binnen Vlaanderen de staartpositie zouden kunnen inruilen voor een betere plaats in het peleton, is het goed dat de Vlaamse Overheid zich in de Limburgovereenkomst van juli 2005 heeft verbonden tot een pakket van maatregelen die een aantal hinderpalen en achterstanden moeten wegwerken.

Deze Limburgovereenkomst is inmiddels op vele terreinen in uitvoering.

Deze Limburgovereenkomst droeg de boodschap mee dat wij voor het overige moeten kunnen evolueren op eigen kracht. Wij kunnen dit waarmaken, want Limburg heeft goede troeven in handen.

(2)

Lokaal niveau

Op 1 december werd de nieuwe legislatuur van de provincieraad opgestart.

Binnenkort, meer precies op dinsdag 2 januari, zullen onze nieuw verkozen gemeenteraden voor de eerste keer samenkomen. In vele raden zijn de gekozenen meer evenwichtig verdeeld tussen vrouwen en mannen. Dit is zeker zo in de grotere steden maar helaas wat minder in andere gemeenten zodat het procentuele aantal vrouwen in de Limburgse gemeenteraden met 31 % iets onder het Vlaamse gemiddelde valt (33%).

Het verheugt mij ook dat onze allochtone medeburgers met een behoorlijke vertegenwoordiging in onze gemeenteraden zullen zetelen. Een meer evenwichtige vertegenwoordiging van onze bevolking zal zeker bijdragen tot betere beslissingen waarbij alle belangen beter aan bod komen.

Overigens verwachten we nogal wat van jullie gekozenen. Vlaanderen is uitgegroeid tot een samenleving van goed opgeleide burgers die als individu in grote mate over hun eigen leefwereld mee willen beslissen.

Zij rekenen hun vertegenwoordigers af op de mate waarin de lokale besturen er in zullen slagen die burgers te betrekken bij het beleid.

Maar niet alleen de burger, maar heel wat deskundigen en belangengroepen willen mee hun inbreng doen bij de besluitvorming. In onze netwerksamenleving hangt alles aan alles.

In heel Europa bestaat de tendens om meer bevoegdheden toe te wijzen aan de lokale besturen.

Op het lokale niveau zijn immers de netwerken meer overzichtelijk en kunnen de beslissingen gemakkelijker genomen worden.

Op lokaal niveau is het gemakkelijker om de dienstverlening aan de burger als klant te organiseren. Het lokale bestuur is daarom dé plek waar we een antwoord kunnen bieden op de maatschappelijke evolutie naar wantrouwen in de politiek en

overheidsbeleid. Vooral een doelgericht lokaal bestuur kan dit wantrouwen wegwerken.

Daarom moet het lokale bestuur meer taken opnemen. Daarom ook moet het lokaal bestuursniveau ook meer middelen krijgen om deze opdracht te kunnen realiseren.

De Vlaamse overheid stelt dus grote verwachtingen in de lokale besturen. Met nieuwe mensen aan het roer, biedt dit extra mogelijkheden voor verdere ontwikkeling.

Beter Bestuurlijk Beleid

De voorbije jaren heeft de Vlaamse gemeenschap een debat op gang gebracht dat de lokale besturen als gelijkwaardige partner erkent. De Vlaamse overheid stelt in haar beleidsnota's van Beter Bestuurlijk Beleid dat zij af wil van een centraal beslissende overheid en wil evolueren naar een soort van regisseur die de voorwaarde schept waarbij de andere besturen ieder op zijn geëigend niveau meebouwt aan een moderne overheid.

Alleszins moet dat een overheid zijn die korter bij de burger staat. En hierbij is de gemeente het basisniveau met een ruime algemene lokale bevoegdheid.

De gemeente is het eerstelijnsbestuur.

De provincie echter heeft, als intermediaire overheid, een dienstbare rol met een specifieke bovenlokale maar streekgebonden opdracht.

Als commissaris van de Vlaamse regering in deze provincie kan ik natuurlijk niet voorbij gaan aan de mogelijkheden die de Vlaamse overheid aanbiedt aan de lokale besturen. Het provinciedecreet en het gemeentedecreet creëren een modern werkkader dat voldoende ruimte laat aan de besturen om de organisatie in te vullen volgens de lokale omstandigheden en de schaal van het bestuur.

Ik wil u dan ook uitnodigen om deze aangeboden mogelijkheden te benutten. In de nieuwe raden en samen met de administraties van jullie bestuur moet een debat op gang komen dat moet leiden tot een nieuw evenwicht waarbij de werking van het bestuur beter aansluit bij de moderne maat-

schappelijke noden en waarbij het bestuur gebruik maakt van de mogelijkheden van de nieuwe technologieën.

Opportunities van het nieuwe gemeentedecreten

De Vlaamse gemeenschap wil daadkrachtige lokale besturen. Binnen de grenzen van wat wettelijk is moeten de lokale besturen in volle autonomie hun opdrachten kunnen uitvoeren. Deze gedachten lagen aan de basis van de decreten op de nieuwe provinciale en gemeentelijke organisatie.

De politieke organisatie

In de eerste plaats wil Vlaanderen een lokaal bestuur met een sterke democratische basis. Daarom voorzien de decreten in sterke provincie- en gemeenteraden. Uitgangspunt hierbij is: het primaat van de politiek. De gekozenen moeten verantwoording afleggen aan de kiezer. Om hun verantwoordelijkheid te kunnen opnemen moeten de gekozenen steeds de laatste stem hebben en voorrang krijgen op de ambtenaren.

De raadsleden moeten ook de mogelijkheid krijgen om de uitvoering van wat zij beslist hebben te controleren en bij te sturen. De rol van de verkozen raad wordt versterkt door een opsplitsing van de functie van burgemeester en voorzitter van de gemeenteraad. De nieuwe gemeenteraadsleden kunnen vrijelijk beslissen wie zij als voorzitter willen.

Hierdoor kan de gemeenteraad zich sterker profileren tegenover het uitvoerende college van burgemeester en schepenen. Als de gemeenteraadsleden hun onafhankelijke positie willen beklemtonen, kunnen zij hun voorzitter eerder kiezen uit een van hun mederaadsleden die geen uitvoerend mandaat heeft.

De raad kan ook in functie van de eigen lokale omstandigheden kiezen hoeveel schepenmandaten zij zal opvullen. Het decreet schrijft immers alleen maxima voor. Een kleiner aantal schepenen leidt in ieder geval tot kostenbesparing en kan in sommige omstandigheden leiden tot een meer besluitvaardig college.

Een aantal jaren geleden werd de wedde van burgemeester en schepenen verhoogd, met de bedoeling om het aantal mandaten te verminderen. Met minder schepenen komt er meer overzicht en wordt een gezamenlijke projectaanpak gemakkelijker.

De gemeenteraad heeft de volheid van bevoegdheid. Alles wat de gemeente aanbelangd kan door de gemeenteraad beslist worden. Maar een overvolle agenda leidt niet tot een goed debat en tot goede beslissingen. Daarom is het goed dat de raad zich beperkt tot wat werkelijk essentieel is. De rest van de bevoegdheden kan de raad dan delegeren naar het college van burgemeester en schepenen en zelfs naar de secretaris en de andere ambtenaren van de gemeente.

Het decreet schetst hier alleen een kader zodat elke raad dit kan invullen naar eigen aanvoelen en in functie van de omstandigheden van het bestuur. Een grote stad zal hier anders over beslissen dan een kleine landelijke gemeente.

De raad heeft natuurlijk altijd het laatste woord. Alle raadsleden hebben het recht om alle dossiers in te zien en om vragen over het beleid te stellen.

De raadsleden krijgen extra ondersteuning door middel van een externe audit, die vanuit het Vlaamse gewest zal worden georganiseerd. Door dit onafhankelijke rapport over de werking van het bestuur moeten de raadsleden in staat zijn om een deskundig inzicht te verwerven in het functioneren van de gemeentelijke organisatie. De gegevens die de raadsleden hierdoor verkrijgen, moet leiden tot een beter debat en uiteindelijk tot betere beslissingen van de raad.

Omvangrijke dossiers kunnen eerst in een commissie worden besproken. Ook hier voorziet het decreet een aantal maatregelen zodat deze commissies degelijk kunnen functioneren. Daarom zijn ook de vergaderingen van de commissies openbaar en kan elke fractie deelnemen aan de besprekingen. Om ook hier weer de onafhankelijkheid van de raadsleden tegenover het uitvoerende college te versterken, zal het voorzitterschap van de commissie verplicht worden uitgeoefend door raadsleden die niet tot het college van burgemeester en schepenen behoren.

Een dergelijke spreiding van verantwoordelijkheden moet leiden tot een grotere betrokkenheid van de raadsleden. Hopelijk vinden we ook in kleinere besturen voldoende krachtige mandatarissen om deze verwachtingen in te lossen.

Politiek en administratie

De politieke en de ambtenaar moeten niet tegenover elkaar staan. Zij zijn immers medespelers die elk op hun niveau hun eigen rol moeten spelen.

Het decreet biedt mogelijkheden om de administratie ruime bevoegdheden toe te wijzen in functie van de schaal van de gemeente en de concrete omstandigheden van het bestuur.

Zo zal uiteraard de gekozenen het beleid bepalen maar dit beleid kan een meerwaarde krijgen als de beslissingen worden voorbereid vanuit de administratie.

Op basis van hun kennis kunnen de ambtenaren mee werken aan de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie van het beleid.

Goede afspraken zullen leiden tot beter bestuur.

Schepenen hebben zich in het verleden veelal als ambtenaar opgesteld. Zij hebben de neiging om niet alleen het beleid te bepalen maar zij mengen zich ook met de uitvoering van de beslissingen. Zo krijgen we de schepen-ambtenaar die zelf hoofd speelt van de ploeg arbeiders die de weg moet herstellen waartoe hij in het college beslist heeft. In een modern bestuur moet ieder zijn eigen opdracht vervullen en niet in het vaarwater van anderen komen. De ambtenaar moet de gekozenen de beslissingen laten nemen waarvoor hij aan zijn kiezers verantwoording moet afleggen en de schepenen moet de ambtenaar de kans geven om op basis van zijn eigen verantwoordelijkheid en met zijn deskundigheid de beslissingen van de raad en van het

college uit te voeren.

Door een grotere verloning kan de gekozenen meer tijd besteden aan zijn mandaat.

Gebruik deze tijd niet om meer met uitvoering bezig te zijn maar om het maatschappelijke debat te verruimen en om daar zichtbaar aanwezig te zijn.

Door middel van een afsprakennota bij het begin van de legislatuur kan dit samenspel tussen beleid en administratie gestroomlijnd worden.

Zowel voor het college als voor de administratie kan deze afsprakennota meer duidelijkheid geven over de wijze van samenwerken, de omgangsvormen tussen beide spelers en over de wijze waarop de administratie de haar gedelegeerde bevoegdheid zal uitoefenen. Een goede afspraak over een vlotte dossiertoelevering naar het beleid zal de kwaliteit van de beslissingen van raad en college verbeteren. Dan raken we misschien af van de klaagzang dat de dossiers voor de politici altijd te traag gaan en dat de dossiers volgens de ambtenaren altijd veel te snel moeten klaar zijn.

Maar gelukkig blijft politiek op de schaal van de gemeente voldoende overzichtelijk en ik stel vast dat Limburg een gezonde traditie heeft van spontane samenwerking waarbij als dit nodig is iedereen uit zijn eigen opdracht komt en mee kan kijken naar een dienstoverstijgende benadering van ruimere maatschappelijke problemen.

Zo weet wel iedereen die op lokaal vlak bezig is dat een dossier van ruimtelijke planning zoveel facetten heeft dat dit dossier ver uitstijgt boven de bevoegdheid van de schepenen van ruimtelijke ordening of van de dienst ruimtelijke ordening. In dergelijk geval wordt een dagdagelijkse samenwerking tussen politicus en ambtenaar noodzakelijk. Dit beschouw ik meer als een positieve vermenging tussen politiek en administratie.

De ambtenaar.

De administratie zal sterker betrokken worden bij het beleid. Dan moet de ambtenaar zich natuurlijk ook open stellen en mee denken met het beleid. Dat vergt een ruime visie op het bredere maatschappelijk gebeuren waarmee de gemeente bezig is.

Met de bijkomende taken die het gemeentedecreet toewijst aan de secretaris als spil waar het hele bestuur rond draait, wordt deze functie wel heel sterk belast. Vooral in kleine besturen wordt de druk op de secretarissen nog groter dan ze al was. In deze besturen staat de secretaris er dikwijls alleen voor en is er, gezien het beperkte personeelsbestand, geen personeel om taken naar toe te delegeren.

In deze omstandigheden ook nog meedenken met het beleid, kan alleen door sterk gemotiveerde en deskundige mensen. Gelukkig hebben we het voorbije decennium in de gemeenten een grote instroom gehad van deskundig personeel.

Lage verloning en grote werkdruk leiden echter wel tot een trek naar grotere besturen, waardoor kleinere besturen van voor af aan moeten beginnen. In Limburg zijn er besturen die

bij herhaling worden geconfronteerd met dergelijke uitstroom. Zeker de grotere besturen zullen in het gemeentedecreet het juridische kader vinden om hun administratie op een moderne manier te stroomlijnen.

Het bestuur kan de groepsdynamiek van de administratie versterken via het managementteam.

Het vroegere conflictmodel tussen secretaris en ontvanger wordt vervangen door een model van samenwerking. Het decreet verplicht de gemeenten om een managementteam in te stellen. Dit team zal onder leiding van de secretaris functioneren en krijgt een rol als overlegorgaan. Het goed functioneren van dit team zal in grote mate afhangen van de kwaliteit van het personeel.

Relevant is ook de houding van de gemeenteraad en de leden van het college tegenover het managementteam. Het team staat voor de organisatie en voor aspecten van uitvoering van beslissingen genomen door de politieke organen. Het managementteam mag dan ook niet beschouwd worden als een afspiegeling van het college. Het is dan ook geraadzaam om de teamvergadering niet vol te stoppen met agendapunten van het college. Dit zal mogelijk leiden tot misverstanden en wantrouwen. Zeker als sommige mandatarissen in de vergadering van het managementteam aanwezig zijn kan er argwaan ontstaan bij de andere coalitiepartner.

Het bestuur heeft er ook alle belang bij om het personeelsbeleid te objectiveren. Zo kan de gemeenteraad het personeelsbeleid delegeren naar de secretaris en zijn team. De beslissingen over aanwerving kunnen op basis van een advies van een vakjury.

Dergelijke bevoegdheden leiden natuurlijk tot meer verantwoordelijkheid voor het team ambtenaren.

Evident dan ook dat het beleid nauwer toekijkt en door middel van het evaluatiesysteem corrigerend optreedt indien nodig. Het valt natuurlijk niet uit te sluiten dat deze nieuwe taakverdeling een periode van overgang nodig heeft vooraleer de relaties tussen bestuur en ambtenaar zich stabiliseren.

De gemeente en het OCMW.

OCMW en gemeente moeten nauwer kunnen samenwerken. Het decreet voorziet hiertoe een aantal maatregelen. Vooreerst zal de gemeenteraad al op de installatievergadering de leden van het OCMW kiezen. Hierdoor kunnen de OCMW-radens zo snel mogelijk in werking treden.

Om de samenwerking tussen OCMW en gemeente nog te versterken zal de OCMW-voorzitter als volwaardig lid kunnen zetelen in het college van burgemeester en schepenen.

Dit zal de werking van de gemeente en het OCMW zeker korter bij elkaar brengen. Het mandaat van voorzitter van het OCMW zal hierdoor echter wel extra belast worden.

Als volwaardig lid van het college van burgemeester schepenen zal deze mandataris niet alleen de dossiers van het college moeten opvolgen maar tegelijk zal hij de zware last van

het voorzitterschap van het OCMW moeten dragen.

Wist de Vlaamse regering dat ze deze mandataris wel extra zou belasten?

Vandaar allicht dat de mogelijkheid werd ingebouwd om deze regeling voor één legislatuur uit te stellen.

De aanstelling van maximaal twee ondervoorzitters bij het OCMW kan ook bijdragen tot de verlichting van de werklast van de voorzitter. Echter moet dergelijke aanstelling gepaard gaan met een evenredige vermindering van het aantal schepenen.

Omdat de voorzitter nu in het college zetelt, zal het overleg tussen gemeente en OCMW binnen dit college plaats vinden. Daarom ook dat de Vlaamse regering het overlegcomité tussen gemeente en OCMW heeft afgeschaft.

Zeker in een overgangsfase kan het echter nuttig blijven om dit overlegcomité in een of andere vorm verder te laten bestaan. Dit comité was immers ruimer en gaf aan OCMW-raadsleden en ambtenaren de mogelijkheid om mee aan de overlegtafel aan te schuiven. Hierdoor was er een breder en meer gestoffeerd overleg mogelijk.

Dit overleg heeft in meerdere gemeenten van onze provincie geleid tot een opbouwende samenwerking waarbij spanningen bespreekbaar zijn en veelal getemperd worden door het netwerk van contacten op meerdere niveaus.

Het kader van het decreet lokaal sociaal beleid kan hierin, naast het stedenfonds, verder stimuleren tot samenwerking.

Overigens krijgen de besturen nu de kans om een aantal diensten gemeenschappelijk uit te bouwen. Zo kan een gemeenschappelijke personeelsdienst, financiële en logistieke dienst overlappings voorkomen en de kosten doen dalen. Daarenboven krijgen de OCMW-diensten meer ruimte om zich te concentreren op hun kerntaken: het sociaal- en welzijnsbeleid.

Verzelfstandiging en publiekprivate samenwerking.

Het decreet verruimt de mogelijkheden om gemeentelijke taken te verzelfstandigen. Nochtans blijft het uitgangspunt dat het beheer binnen de gemeentelijke diensten de regel is. Men kan pas overgaan naar een vorm van externe verzelfstandiging als daar goede motieven voor zijn.

Door de verzelfstandiging verliest de raad en het college immers de rechtstreekse politieke zeggenschap.

Het gevaar bestaat immers dat alle deskundigheid volledig komt te liggen binnen die verzelfstandigde instellingen.

Hierdoor kan het college zijn greep op deze instellingen verliezen. Daarom moet het bestuur in zijn centrale organisatie deskundige ambtenaren behouden die voldoende kennis bezitten om de verzelfstandigde eenheden aan te sturen.

Daartegenover staat dat verzelfstandiging kan leiden tot flexibele organisaties en voordelige fiscale regimes. Een verzelfstandiging via een privaatrechtelijke vorm kan interessant zijn als de gemeente wil samenwerken met particuliere perso-

nen, private belangengroeperingen, andere gemeentebesturen of verenigingen met sociaal oogmerk... In deze vorm kan dus ook een publiekprivate samenwerking ontstaan.

Onze besturen in Limburg hebben al traditie op het gebied van publiekprivate samenwerking. Dergelijk samenwerkingsvorm vergt overigens voldoende kennis vanwege het bestuur. Een beroep op de private sector is pas echt relevant voor die sectoren waarin de private partner meer deskundigheid heeft.

Het bestek dat zal leiden tot een contract met een private partner zal daarom voordoende ruim beschreven zijn om een deskundige inbreng van de private partner mogelijk te maken.

In een samenwerkingsovereenkomst kan niet alles geregeld worden. Vandaar dat conflicten die ontstaan tijdens de uitvoering, voldoende soepel moeten kunnen opgelost worden en zeker los van de formele gerechtelijke procedures. Een arbitrage is dan een nuttig instrument. Het leidmotief blijft: werken in vertrouwen.

Burgerparticipatie.

Het nieuwe gemeentedecreet heeft veel aandacht voor burgerparticipatie. Het decreet wil dan ook de relatie tussen de burger en het bestuur versterken. Een grotere betrokkenheid van de burger moet bijdragen tot een betere lokale democratie. Deze betrokkenheid verhoogt de graad van aanvaarding van het beleid en zal daarom het beleid verbeteren.

Het decreet spreekt de burger enerzijds aan als een persoon die mee het beleid van de gemeente bepaalt en anderzijds als klant van de gemeentelijke dienstverlening. Zo krijgt de burger, als persoon die mee het beleid bepaalt, een aantal instrumenten toegeschoven die de inspraak moeten versterken.

Vooreerst moeten de gemeenten een systeem van klachtenbehandeling opzetten waardoor dat de burger meer waarborgen krijgt dat zijn klachten ernstig worden genomen. Overigens moet een jaarlijkse rapportering van het klachtenbeheer leiden tot een verbetering van de werking van het bestuur.

Door middel van adviesraden en overlegorganen moet de burger de kans krijgen zijn mening te uiten aangaande beleidsaangelegenheden.

Verder voorziet het decreet de mogelijkheid om verzoekschriften in te dienen bij de gemeenteraad.

Binnen de drie maanden na het indienen van het verzoekschrift moet de aanvrager een antwoord krijgen.

Uiteindelijk voorziet het decreet in de organisatie van een gemeentelijke volksraadpleging. Hierdoor wordt een beleidsonderwerp het voorwerp van een volksraadpleging.

Het geheel van deze maatregelen moet een ruime inspraak mogelijk maken en gelijktijdig de collectieve verantwoordelijkheid van de burger doen toenemen. Daarom moet er ook ruimte zijn voor het initiatief van de burger. Het lokale

bestuur is het best geplaatst om het middenveld actief te betrekken bij de maatschappelijke uitbouw.

De complexiteit van onze maatschappij waar alles met alles samen hangt, verplicht ons van de dingen op kleinere schaal te bekijken en met elkaar te verbinden.

De wijkwerking wordt door vele besturen ondersteund. Barbecue- en andere cheques lokken initiatieven van de wijkbewoners uit.

Maar deze evolutie naar gebiedsgericht werken stelt ook eisen aan onze administraties.

Als we de betrokkenheid van de burger willen vergroten, dan moeten we ook denken vanuit dit perspectief en onze organisatie daar aan aanpassen.

Dat betekent dat de administratieve organisatie van de gemeente weg moet uit een verticale opbouw en moet evolueren naar een horizontale aanpak die meer geënt is op een gebiedsgerichte aanpak.

Ook de schepenen moet zijn eigen bevoegdheidspakket overstijgen. Ook hij mag niet vast blijven zitten in een sectorale aanpak.

Nochtans mogen we het systeem van onze verkozen bestuursorganen niet uithollen. De deskundige schepenen moeten in de eerste plaats communiceren naar de gemeenteraad en zich niet verschuilen in hun netwerken waar zij hun eigen maatschappelijke debat voeren.

Het kan evenmin de bedoeling zijn dat netelige beslissingen over dossiers van algemeen belang telkens worden

geblokkeerd omdat niemand de weg, het stort of het woonwagengpark in zijn achtertuin wil... Of... zoals onze minister-president het zegt: rechten en plichten van de burger moeten in balans blijven.

Intermediair niveau

Het provinciedecreet werd op basis van dezelfde principes als het gemeentedecreet geschreven. Met het provinciedecreet heeft de Vlaamse regering haar intentie bevestigd om in Vlaanderen provincies te handhaven die hun partners zijn om het intermediaire niveau.

Aan deze intermediaire provincies wil Vlaanderen een ruime, autonome slagkracht geven. De provincies zullen instaan voor de provinciale belangenbehartiging. Het decreet omschrijft dit als bovenlokale belangen die het gemeentelijke belang te boven gaan.

Deze belangen zijn streekgericht en duidelijk onderscheiden van de intergemeentelijke belangen die samenvallen in de intercommunale werking.

Zij zijn ook verschillend van de verzelfstandigde diensten van de Vlaamse overheid in onze provincie.

De provincies bekleden hierdoor een unieke positie in het Belgische overheidsapparaat.

Bij afwezigheid van een grote metropool heeft de Provincie van oudsher een relevante rol gespeeld in het Limburgse intermediaire landschap. Dit zal de volgende jaren niet anders zijn.

(4)

Een 'superbereikbaar Limburg' tegen 2016

Onze ambitie is een "superbereikbaar Limburg" tegen 2016. Het hoeft helemaal geen 'onbereikbare' droom te zijn. We zijn op de goede weg, maar moeten nu absoluut doortrappen.

Beeld u even in. 2016. Een gloednieuwe en performante kruising van onze beide autostrades – op drie rijstroken uiteraard – is al enkele jaren realiteit. Door de afwerking van de volledige Noord-Zuidverbinding kunnen we van Lommel naar Sint-Truiden in niet veel meer dan een half uur. In het Zuiden kunnen we vanuit Sint-Truiden vlot naar de E40. Net over de grens, in Nederlands-Limburg is de A2 verbreed en ondertunneld in

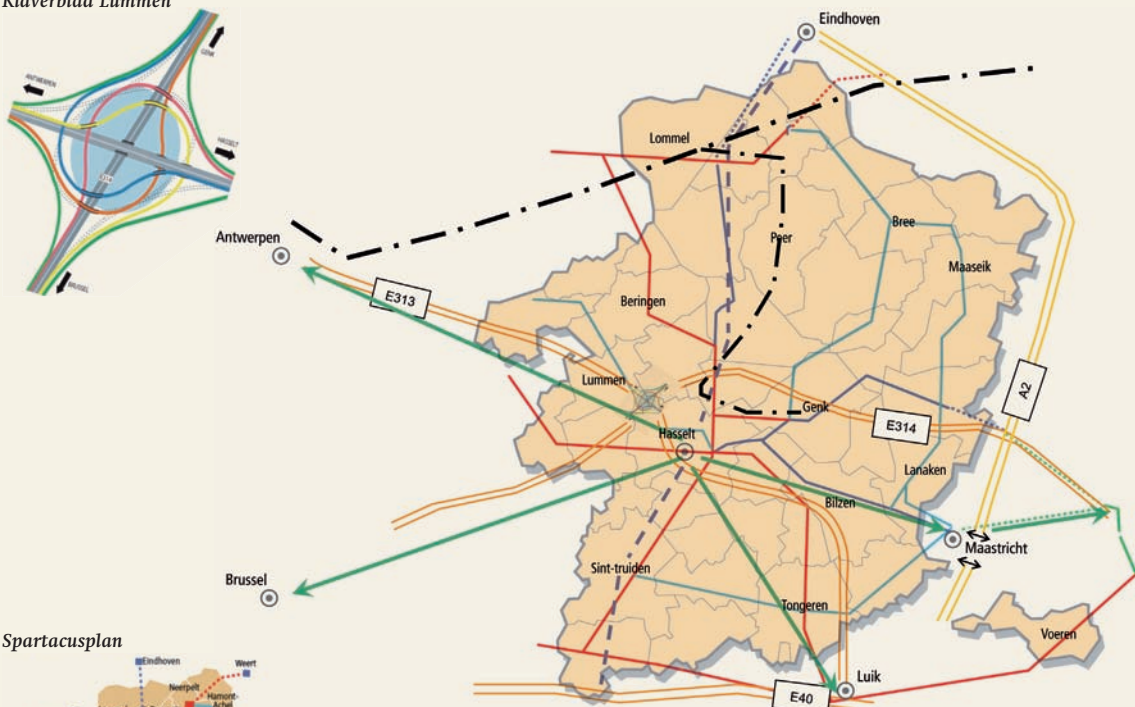
Maastricht. Het Spartacusplan zorgt stilaan voor een dicht netwerk van openbaar vervoer in de provincie. In Noord-Limburg worden de eerste containers behandeld van de IJzeren Rijn en ook de aftakking via Spoorlijn 18 naar het midden van de provincie is net uit de steigers. Veertig minuten trein en je bent in Antwerpen of Brussel. Sporen van Hasselt naar Maastricht (en verderop Aken) kost nauwelijks 20 minuten en ook goederenvervoer kan weer die richting uit. Zelfs de snelle verbinding naar het HST-station "Luik-Limburg" is een feit.

I have a dream...

Lode Essers, voorzitter

VKW-Limburg Jaarvergadering 2/10/06

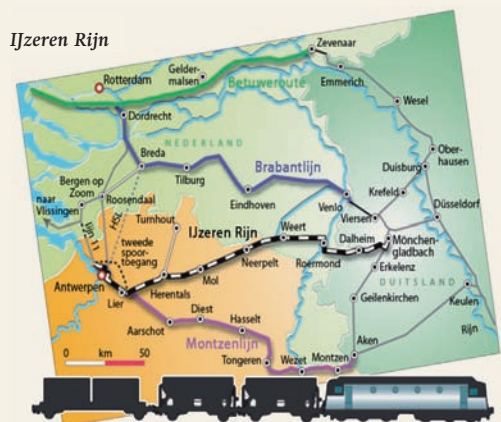
Klaverblad Lummen

Spartacusplan

IJzeren Rijn

(5)

Kansenbank

Zo is er het project 'kansenbank' dat ik vorig jaar naar voor schoof vanuit de zorg dat heel wat jongeren in onze provincie er niet toe komen een studiekeuze te maken die beantwoordt aan hun capaciteiten. Tegelijk zie ik veel jongeren vroegtijdig afhaken.

Nochtans zullen we deze jongeren nodig hebben. Limburg kan niet zomaar de kwaliteiten onbenut laten die aanwezig zijn bij een belangrijk gedeelte van haar bevolking. Vandaar dat ik mij verheug in de vaststelling dat de provincie het project kansenbank wil inpassen in haar bestaande beleid naar ondersteuning van jongeren in hun onderwijsloopbaan.

Begin volgend jaar zal de provincie starten met een beperkte groep van jongeren die door meters/peters individueel zullen begeleid worden gedurende de laatste 6 maanden van hun secundair onderwijs en gedurende de eerste 6 maanden van hun hoger onderwijs.

We hebben deze periode uitgekozen omdat ze cruciaal is in de onderwijsloopbaan van jongeren. Zonder dat het project zal toegespitst worden op enkel maar allochtone jongeren, merken we toch dat vooral deze groep afwezig blijft en een grote uitval vertoont tijdens de eerste periode van het hoger onderwijs.

(6)

Uittreksel uit toespraak bij ondertekening samenwerkingsovereenkomst VIB

Wij ondertekenen straks een belangrijke samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie. Deze samenwerking is belangrijk voor de versterking van het life sciences onderzoek van de Universiteit Hasselt, maar zal ook een belangrijke impuls zijn voor de verdere uitbouw van de life sciences sector in onze regio. Ik zou willen toelichten op welke wijze onze samenwerking met VIB op deze twee niveaus een belangrijke toegevoegde waarde zal hebben.

Misschien moet ik eerst even verklaren wat life sciences of levenswetenschappen precies zijn. Deze jonge groeiende sector is gebaseerd op biologische en biomedische wetenschappelijke kennis en maakt de laatste jaren een enorm sterke ontwikkeling door. Toevallig werd deze week zowel de Nobelprijs geneeskunde als deze van chemie toegekend aan onderzoekers actief in deze domeinen. Bedrijven in de life sciences sector zijn ondermeer actief in de agro-voedingsindustrie, de medische biotechnologie en de farmaceutische industrie. Ze ontwikkelen bijvoorbeeld nieuwe geneesmiddelen of testen die infecties kunnen opsporen.

Het Biomedisch Onderzoeksinstituut – of kortweg BIO-

Dit project van individuele begeleiding door mentoren zal een vervolg maken op het project 'talent gezocht' van het provinciale integratiecentrum.

Met het project 'talent gezocht' geven studenten en afgestudeerden uit het hoger onderwijs informatie aan groepen laatstejaarsstudenten van het secundair onderwijs.

Uit deze campagne van het PRIC komen spontaan vragen van jongeren die om individuele begeleiding vragen. Daarop wordt nu een antwoord gegeven.

Het eerste jaar zal deze groep beperkt zijn, maar de provincie wil de komende jaren als maar meer studenten bereiken.

Overigens zal dit project ingepast worden in de vele initiatieven die op dit vlak al bestaan in Limburg. Universiteit, hogescholen, secundaire- en lagere scholen hebben projecten naast initiatieven van privé-persoon en verenigingen.

Het is mijn ambitie om al deze projecten in één groot verband te brengen. Door een overkoepelend peterschap samen met een aantal prominenten uit onze provincie wil ik aan deze projecten meer slagkracht geven. Hierdoor zullen deze projecten meer ruchtbaarheid krijgen en dus meer navolging. Door de bundeling van al deze projecten verhogen we daarenboven de kansen tot financiële ondersteuning door middel van subsidies van de Vlaamse overheid en door sponsoring van de privé-sector.

MED - is één van de 8 onderzoeksinstituten van de UHasselt. Met een ploeg van ongeveer 70 wetenschappers, artsen, doctorandi en technisch personeel zijn wij actief in twee kerndomeinen binnen het biomedische onderzoek. Enerzijds hebben we een lange traditie in het onderzoek van neuroinflammatoire ziektes zoals multiple sclerose. Daarnaast hebben we sterk geïnvesteerd in de uitbouw van het onderzoek rond de ontwikkeling van biosensoren. Dit laatste doen we samen met onze collega's van het Instituut voor Materiaalonderzoek en IMO-MEC, de Limburgse poot van IMEC.

Naast de verdere versterking van het wetenschappelijk basisonderzoek in de twee kerndomeinen is het onze ambitie om de samenwerking met het bedrijfsleven – meer bepaald de life sciences industrie – gevoelig te versterken. Dit doen we door onze portefeuille aan contractonderzoek te verbreden, maar daarnaast zullen we belangrijke initiatieven nemen om de economische valorisatie van onze onderzoeksresultaten te realiseren. De kennis die we verwerven, en de technologie die we ontwikkelen, moet immers worden omgezet in toepassingen en producten die beschikbaar komen voor de maatschappij. Dit kan door samen te werken met bestaande bedrijven, of door nieuwe bedrijven op te richten. Het is precies in deze domeinen dat onze samenwerking met VIB een belangrijke versterking betekent.

VIB heeft in haar 10-jarig bestaan een enorme track record opgebouwd inzake de bescherming van intellectuele eigendom, het afsluiten van licentie-overeenkomsten met life sciences bedrijven en het oprichten van nieuwe bedrijven. VIB heeft inmiddels al zes spin-off bedrijven opgericht. Opvallend is dat deze spin-offs kwalitatief bijzonder sterk staan van bij de start. Zo worden ze van bij de oprichting geleid door een sterk, vaak internationaal management, en verwerven de bedrijven een stevig startkapitaal afkomstig van nationale en internationale investeerders.

Die succesvolle aanpak is het gevolg van de professionele strategie die de tech transfer dienst van VIB onder leiding van dr. Rudy Dekeyser heeft ontwikkeld. VIB is in 10 jaar tijd uitgegroeid tot één van de parapadaarden van Vlaanderen. De bijzondere kwaliteit van VIB is inmiddels gekend tot ver buiten de Europese grenzen. U begrijpt dat wij trots zijn dat BIOMED vanaf nu kan samenwerken met dit Vlaamse topinstituut en op die manier toegang krijgt tot de expertise van de VIB tech transfer dienst.

De samenwerking met VIB komt er op een belangrijk moment in de ontwikkeling van BIOMED. Via de impulsmiddelen die werden voorzien voor de start van de transnationale Universiteit Limburg - ons samenwerkingsverband met de Universiteit Maastricht - werd er de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in het onderzoek van BIOMED. Over een periode van 5 jaar ontvangen we via dit kanaal onderzoeksfinanciering ter waarde van bijna 2,8 miljoen EURO. Die steun werd en wordt gebruikt voor de versterking van ons proteomica, immunogenomica en beeldvormingsonderzoek, en dit in nauwe samenwerking met onze Maastrichtse partner. We hebben zo diverse nieuwe sterke onderzoekers kunnen aanwerven. Daarnaast worden de twee onderzoeksgebouwen van BIOMED volledig gerenoveerd, en wordt er een nieuw proefdiercentrum gebouwd. De renovatie- en nieuwbouwplannen zijn klaar, de start van de werken is gepland voor februari volgend jaar. Volgende maand komt er, via de steun vanuit de nieuwe IOF-middelen van de UHasselt, een postdoctorale onderzoeker in BIOMED die verantwoordelijk wordt voor de business development. We zijn nu klaar om via de samenwerking met VIB, en samen met de versterkte interface dienst van de UHasselt, verdere stappen te zetten die moeten leiden tot de valorisatie van ons onderzoek. Voor het einde van dit jaar zullen we al een eer-

(7)

De statistieken laten blijken dat onze Limburgse bedrijven minder innovatie-inspanningen leveren dan hun collega's elders in Vlaanderen.

De duidelijkste en meest relevante indicator daarvoor is het aandeel van Limburg aan de steunmaatregelen van het IWT voor bedrijfsprojecten inzake onderzoek en ontwikkeling.

ste patent van BIOMED indienen via VIB.

Zoals ik al kort aangaf in mijn inleiding, is de samenwerking met VIB ook belangrijk voor de uitbouw van de life sciences industrie in Limburg. De life sciences sector zit enorm in de lift in Vlaanderen en Europa. De sector groeit aan een stevig tempo van 30 tot 40% per jaar, en in Vlaanderen zijn er al een honderd-tal bedrijven actief in deze sector. De directe tewerkstelling in de life sciences in België vertegenwoordigt reeds meer dan 5.000 arbeidsplaatsen. Opvallend is dat deze sector nog minder sterk vertegenwoordigd is in Limburg. Er zijn momenteel een zestal life sciences bedrijven actief in onze regio. We hebben echter heel wat troeven die we beter moeten aanwenden om deze kennis-intensieve bedrijven uit te bouwen in Limburg. Aan geschikt personeel is er geen gebrek. Aan onze universiteit en de Limburgse hogescholen studeren jaarlijks meer dan 200 hoog-opgeleide wetenschappers af die in deze bedrijven aan de slag kunnen. Ruimte voor startende bedrijven is er meer dan voldoende, ondermeer in de wetenschapsparken van Diepenbeek en Hasselt, en straks ook in Waterschei. En met LRM hebben we een bevoorrechte partner voor de financiering van startende bedrijven. Ook onze gunstige ligging in de Euregio Maas-Rijn is een sterke troef.

Limburg heeft nood aan nieuwe sterke ambitieuze economische projecten. Het is onze ambitie om op basis van de sterktes van onze kennisinstellingen nieuwe bedrijven op te richten in het domein van de life sciences, en vervolgens ook bedrijven naar Limburg te halen. We zullen hiervoor samenwerken met diverse regionale actoren waaronder de ziekenhuizen, de werkgeversorganisaties, de lokale overheid en uiteraard LRM. Ook FlandersBio, de cluster van alle life sciences en farmaceutische bedrijven in Vlaanderen heeft reeds aangeboden om ons hierin actief te ondersteunen. Ik ben erg verheugd met deze steun, en ben ook blij dat de manager van FlandersBio hier vandaag aanwezig is. Vanaf nu kunnen we voor de oprichting van life sciences bedrijven in Limburg dus ook een beroep doen op de bijzondere expertise die VIB in dit domein heeft opgebouwd. Op deze wijze kan de samenwerking die we vandaag ondertekenen dus een belangrijke meerwaarde betekenen voor de uitbouw van de life sciences sector in Limburg.

Ik kijk daarom nu al uit naar onze vruchtbare toekomstige samenwerking met VIB.

Vooraf door grotere bedrijven wordt in Limburg minder een beroep gedaan op Vlaamse overheidssteun voor O&O projecten. Dit vindt allicht een gedeeltelijke verklaring in de mindere aanwezigheid van sterk op O&O gerichte bedrijven (vb. in farmaceutica) en van onderzoeksafdelingen van bedrijven. Opvallend is echter dat ook bij de KMO's nog een lagere participatie aan de IWT-steunmaatregelen wordt vastgesteld (aandeel Limburg 1999-2004 12%, te vergelijken met aandeel in toe-

gevoegde waarde van 15%). Hieraan moet dus gewerkt worden. Gelukkig kan ik melden dat men daar volop mee bezig is.

Het opdrijven van de technologische innovatie is een belangrijke pijler van de Europese Lissabon-agenda voor meer (duurzame) groei en werkgelegenheid, en kreeg vooral een concrete vertaling in de norm die in 2002 op de vergadering van de Europese Raad in Barcelona werd afgesproken, nl. om de investeringen in onderzoek en ontwikkeling tegen het jaar 2010 te doen oplopen tot 3% van het bruto-geografisch product, waarvan 2/3 gefinancierd door de private sector.

De onderzoeksinspanning binnen de bedrijven, en de samenwerking tussen bedrijven en kenniscentra aan universiteiten en publieke onderzoeksinstellingen is daarbij een belangrijk aandachtsveld.

In Vlaanderen is IWT sinds vele jaren het financieringsinstrument van de overheid hiervoor. Een aantal jaren geleden werden de ondersteuningsmechanismen van IWT vereenvoudigd en meer toegankelijk gemaakt voor de kleine en middelgrote ondernemingen.

De ware uitdaging was om de aparte werelden van de KMO's en van de onderwijs- en onderzoeksgemeenschap meer op elkaar af te stemmen. Dit betekent enerzijds de ontvankelijkheid vergroten bij de bedrijven voor (het verwerven van) externe kennis om deze in te zetten voor verbetering van eigen processen en producten. Anderzijds de neiging vergroten bij onderwijs- en onderzoeksinstellingen om hun kennis te valoriseren en derhalve oog te hebben voor de behoeften van de markt in de vorm van de wensen van de (KMO-) bedrijfsleiders.

Daarom werden in 2003 bovenop de administratieve vereenvoudiging t.b.v. KMO's in elke provincie bij de toenmalige GOM's teams opgezet van innovatie-adviseurs.

Hun kernopdracht is: het sensibiliseren, informeren, adviseren, begeleiden van KMO's in hun regio op gebied van innovatie; dit gebeurt vanuit een onafhankelijke positie, en vraag-gedreven.

Drie jaar na de opstart heeft het Limburgse team van 5 innovatie-adviseurs bij hun doelgroep van KMO's met meestal een 'sluimerend' innovatiepotentieel 184 innovatietrajecten helpen opstarten. In 80% van de gevallen betreft het een samenwerking met één of meerdere kenniscentra. De tevredenheid van de bedrijven over deze werking is groot, en de belangstelling neemt steeds meer toe.

Daarom werd in het kader van de Limburgovereenkomst beslist om het team uit te breiden. Tevens is het zo dat deze werking in de toekomst zal worden georganiseerd vanuit een samenwerkingsverband met de werkgeversorganisaties. Dit geeft extra mogelijkheden voor de bekendmaking en het bereiken van de bedrijven.

De bestede IWT-middelen lieten o.m. ingevolge de vernieuwde aanpak een forse stijging zien in het jaar 2003, waarna in de volgende jaren dit niveau grosso modo gehandhaafd bleef.

Aan de kant van de onderzoeksinstellingen heeft Limburg veel te danken aan de Europese steunprogramma's die nu

reeds bijna twee decennia lang ter beschikking hebben gestaan, en die een belangrijke plaats hebben toebedeeld aan de uitbouw van een kennispool ten dienste van de bedrijven.

Deze Europese middelen hebben o.m. aan onze universiteit en de hogescholen de kans gegeven om op het Wetenschapspark en elders onderzoekscentra op te zetten en uit te bouwen.

Hun roeping en werking overstijgt soms de provinciegrenzen, -denken we maar aan Flanders' Drive in Lommel en aan de intensieve samenwerking met IMEC in IMOMECE.

Deze kenniscentra zijn vandaag gerespecteerde instellingen met vele kansen om te groeien; zij vormen een flinke basis voor de toekomst. Deze basis kan nog worden verbreed. De Limburgovereenkomst heeft de uitbouw van het Vlaams Instituut voor de Mobiliteit, verbonden aan de Universiteit Hasselt mogelijk gemaakt. Tevens zijn er opportuniteiten om een onderzoekscentrum voor de bouwsector in Limburg uit te bouwen, vertrekkend van de huidige activiteiten van het WTCB in het Centrum Duurzaam Bouwen in Heusden-Zolder.

De uitbouw van de interface bij de universiteit krijgt thans vorm als een actiepunt in het kader van de Limburgovereenkomst; deze moet het onderhouden van de klantenrelaties met de bedrijven op een meer commerciële leest schoeien en moet de actieve zoektocht naar onderzoeksvalorisatie via spin offs professionaliseren.

Voor de toekomst duikt echter alweer een nieuwe uitdaging op; die bestaat erin om 'over de grenzen te kijken'.

Het komt immers vaak voor dat de beste dienstverlening voor het oplossen van een technologisch vraagstuk geboden wordt door onderzoekscentra buiten de eigen regio, elders in Vlaanderen of in het aangrenzend buitenland. Deze mogelijkheden behoorlijk ontsluiten is een van de volgende uitdagingen.

En alweer mag Limburg zich gelukkig prijzen. Op korte afstand van ons bevindt zich een gigantisch onderzoekspotentieel dat vele Europese regio's ons zouden benijden. De gedachte om dit hooggespecialiseerd potentieel te laten functioneren voor ruimere dan de nationale markten en derhalve ook mogelijkheden te geven om zich meer te verdiepen en nog meer te specialiseren, wint veld en krijgt erkenning van de overheden. Het smeden van netwerken en het vormen van virtuele kenniscentra⁽¹⁾ zal meer en meer over de landsgrenzen heen reiken. Nu reeds hebben meerdere Limburgse kenniscentra zich gespecialiseerd in grensoverschrijdende samenwerkingsprojecten (die met Europese financiering worden ondersteund) o.m. op vlak van prototyping, product design, lifesciences, centrum Digitaal Medica-

le (EDM) deel uitmaakt.

Rondom ons krijgt het project van de 'kennisdriehoek Eindhoven-Leuven-Aachen' die zich als West-Europese top-technologie-regio wil profileren alsmaar meer weerklank.

Gelegen middenin deze kennisdriehoek moet Limburg in de vraag-gedreven benadering vooral de verbindingsschakels tussen onze bedrijven en de nabijgelegen centres of excellence uitbouwen.

Sta mij toe nog een andere verbreding te belichten. Niet alleen moet samenwerking van bedrijven met publieke onderzoekscentra aangemoedigd worden, maar ook innovatieprojecten in samenwerking tussen bedrijven onderling. Vooraanstaande bedrijven (vb. Philips, Nokia) komen steeds vaker tot een strategieaanpassing waarin ze er niet meer vanuit gaan dat ze hun innovatie-inspanningen volledig zelf en alleen moeten sturen en controleren, doch waarbij zij ruimte laten voor samenwerking in netwerken met andere bedrijven. Ook in de automotive-branchen wordt co-development een trend.

(8)

Het globale kader

De afgelopen jaren hebben duizenden deskundigen overal ter wereld meegewerkt aan het Millennium Ecosystem Assessment⁽¹⁾ om tot de conclusie te komen dat arm en rijk op aarde erg slecht verdeeld is en dat alles wat ons in leven houdt (zuiver water, gezond voedsel, en zuivere lucht) erg onder druk staan.

Het doorrekenen van de werkelijke kost in het productieproces, enz. (...) – totnogtoe vrijwel nooit in rekening gebracht – is een legitieme vraag en geeft een beeld van de draagkracht, zeg maar het evenwicht van onze aarde.

De Europese regeringsleiders hebben de afgelopen jaren enkele belangrijke afspraken gemaakt. Enerzijds beslisten ze om van Europa de meest dynamische (kennis)economie van de wereld te maken tegen 2010 (Lissabon, 2000) en anderzijds beslisten ze om de achteruitgang van de biodiversiteit in dezelfde periode tegen te gaan (Gothenburg, 2001). Het principe van “duurzame ontwikkeling” wordt in elk beleidsdomein ingeschreven.

Op het eerste zicht leiden bovenstaande afspraken tot tegengestelde en niet verenigbare doelen. Of toch niet?

Als gevolg van eigen inzicht en de door de Europese regeringsleiders genomen beslissingen, heeft België, Vlaanderen en ook Limburg voornamelijk ingezet op het economische aspect. In tijden van relatieve hoge werkloosheid is dit ook een te verantwoorden beleid.

Echter, de filosofie en de integratie van de term ‘duurzame ontwikkeling’ werd een veel gebruikt containerbegrip. Duurzaam betekende dat iets lang kon meegaan (...), eerder dan dat het invulling gaf aan een weloverwogen beleid, waarbij ecologie, economie en sociologie gelijkwaardig als afwegingskader worden gebruikt.

Een regio (...) die een verantwoord beleid wil voeren, is verplicht om af en toe na te denken over het gevoerde en het te voeren beleid. Ook Limburg is toe aan een soort “midterm review”. Van waar komen we en waar willen we de komende jaren naar toe.

De High Tech Campus die in Eindhoven wordt uitgebouwd is een voorbeeld van hoe Philips vorm wil geven aan samenwerking in innovatie met verwante bedrijven; IMEC is er reeds prominent aanwezig.

Voor vele kleinere innovatieve bedrijven liggen hier kansen om zich in te schakelen in grote innovatieprojecten.

Limburg geeft een signaal: evenwicht in beleid!

Kansen voor natuur & Landschap worden nogal eens weggelaten in een erg verstedelijkt gebied zoals Vlaanderen en soms gaan er zelfs stemmen op om het Stadsgewest Vlaanderen maar moet opgeofferd worden ... voor wat men noemt “economische wetmatigheden”⁽²⁾ ... Dit zou niet enkel getuigen van weinig verantwoordelijkheidszin, maar ook van slechte smaak!

Want hoe geloofwaardig is onze (Europa’s) vraag aan Polen of Spanje om hun bossen niet te kappen (...), als we zelf niet kunnen voorkomen dat onze eigen natuurwaarden onvoorwaardelijk worden opgeofferd ten behoeve van ongebreidelde urbanisatie, industrie, parkeergelegenheid, enz.

Limburg kan in deze problematiek terug een voorbeeld zijn voor Europa en de wereld: hoe kan

je de soortenrijkdom aan planten en dieren beschermen, hoe kan je zorg dragen voor de kwaliteitsvolle open ruimte en tevens een ‘duurzame’ economie onderhouden zonder de “geitenwollen sokken terug aan te trekken”?

Hoe kan je nieuwe economische uitdagingen vanuit een welgemeend duurzaamheidsconcept opzetten, zonder verwijten te krijgen?

Kiezen voor een evenwichtig beleid is kiezen voor natuur & landschap waar iedereen zich kan achterzetten: “natuur voor iedereen en niet voor enkel voor hen die het zich kunnen veroorloven!”

Een aantal projecten tonen aan dat er vooral kansen liggen in Limburg ... Doordat Limburg jarenlang achterbleef op economisch vlak, bleef er een relatief hoog percentage aan kwaliteitsvolle open ruimten gevrijwaard. We zitten nu op een scharniermoment: Limburg is geen ‘achtergestelde’ regio meer en wordt in Vlaanderen terecht als ‘groene provincie’ aanzien. Een gigantische kans om Limburg vanuit deze benadering te ontwikkelen ...

⁽²⁾ Vlaanderen heeft geen natuur meer (...). Geef alles maar op! >> Het beschermen van relatief kleine reservaten zal maar een (zeer) geringe invloed hebben op het behoud van de biodiversiteit (...). Maar door er als maatschappij zorg voor te dragen ontstaat er een enorm maatschappelijk draagvlak/verantwoordelijkheidszin (voorbeeldfunctie) en zo onrechtstreeks bijdragen aan de biodiversiteit in de wereld.

Dit vereist zowel “evenwicht” in beleid én een aantal voorbeeldprojecten die aantonen dat natuur & landschap een belangrijke meerwaarde kan betekenen voor een regionaal economisch beleid.

Limburg: uniek, verantwoordelijk en uitdagend!

Het ‘groene’ Limburg

De vraag die vele deskundigen (marketing deskundigen, economen, communicatiespecialisten, enz.) zich bij een ontwikkeling stellen is stevast: “wat is de unique selling position (USP)”. Waarin zijn we (...) uniek? Het ‘groene’ Limburg is in Vlaanderen reeds erg bekend en onmiskenbaar een ‘sterk merk’. De term ‘groene’ een positieve connotatie: waar het groen is, is het gezond (...). Tevens heeft deze term een zowel een verleden en een toekomst: een provincie is niet plots groen (verleden) en als we dit willen blijven moeten we actief en evenwichtig beleid voeren (toekomst). Bovendien speelt de term erg in op de mondiale en Europese doelstelling voor de toekomst (duurzame samenleving).

Uiteraard leeft Limburg niet van de bloemetjes en de bijtjes alleen ... er zijn tal van “poorten” van waaruit je Limburg kan ontdekken/ontmoeten: economisch, hoogwaardige scholen, rock & pop, kunst, mijnverleden, culinair, historisch vele schitterende natuurgebieden en landschappen, Fietsroutenetwerk, Nationaal Park, enz. Dit vraagt een duidelijke beleidsmatige verantwoordelijkheid. De keuze om een duurzaam en evenwichtig beleid te voeren.

Natuur & landschap, hefbomen voor regionale economische ontwikkeling

(Het Fietsroutenetwerk, het Nationaal Park Hoge Kempen en het project Limburgse soorten voorbeelden van duurzaam verantwoord ondernemen).

Belangrijk om te vermelden is de Europese Conferentie voor Natuurbescherming in Apeldoorn 2005. In het “Apeldoorn Appeal” riepen alle Europese natuurorganisaties (gesteund door de Europese Commissaris Dimas) op om verbondenheid met natuur in de praktijk om te zetten. Het centrale woord was “Connectivity” met drie hoofdlijnen:

- Connect nature to nature
- Connect people to nature
- Connect policy with practice

Onderstaande projecten passen perfect binnen deze Europese ambitie!

Het groene Limburg betrapt!

Onmiskenbaar hét project dat Limburg als groene provincie op de kaart zette: in binnen- en buitenland (“Uw avontuur ligt in onze natuur”).

Het Fietsroutenetwerk kent een enorme economische return (cf. cijfers toerisme Limburg). Ooit verguist en nu een enorm succes. Dit succes is te danken aan een volgehouden

geloof en overtuiging van enkelen. Het concept & uitvoering is gebaseerd op de kwaliteiten van een regio (onderscheidende voordeel) en vanuit een ambitie om meer draagkracht voor natuur & landschap te bekomen (mensen gaan natuur & landschap meer waarderen indien ze er ook mogen van genieten)⁽³⁾. De kwaliteit van omgeving (!) en fietscomfort zijn de succesfactoren en vergen een “constante” begeleiding (...). Achteraf bekeken is het fietsroute-netwerk misschien wel één van de meest geslaagde reconversieprojecten geweest.

De positieve afgeleiden van dit concept zijn niet te onderschatten: het Fietsroute-netwerk is van alle Limburgers, het fietsroute-netwerk (Limburg) wordt “betrapt” door zoveel toeristen, de “fiets” werd herontdekt, mensen ontmoeten elkaar op een aangename wijze, fietsen is erg gezond, enz. “Groen Limburg” is hier rechtstreeks gerelateerd. Maar niet te onderschatten is het potentieel om Limburg anders te ontdekken: mijnverleden, heerlijke cafés, natuurgebieden, enz.

Het uitbreiden van het Fietsroute-netwerk naar andere regio’s is volop lopende... Indien we blijvend investeren in de omgevingskwaliteit zal Limburg steeds een onderscheidend voordeel behouden!

Vandaar dat het project ‘kunst in de open ruimte’ een kans is om terug naar het oorspronkelijke duurzame ‘concept’ te grijpen en kwaliteit (...) als voorwaarde én als richtlijn voor een toeristisch valorisatie mogelijk te maken.

Het Nationaal Park Hoge Kempen, Limburg geeft een signaal aan de wereld

Het groene Limburg kan nu ook genieten van een “Parel aan de kroon” op hoog niveau: een natuurproject met minstens Europese allures

Sinds 1938 zijn er al ideeën geformuleerd om in en rondom de Hoge Kempen een groot natuurproject op te starten. Het duurt tot 1997 wanneer een vriendengroepje – niet toevallig een aantal die ook het Fietsroute-netwerk bedachten – natuur eens sexy wilden maken: natuur op hoog niveau.

De filosofie en visie die erachter zit is vrij eenvoudig: enerzijds een signaal aan de wereld geven dat ook rijke en dichtbevolkte landen waarde geven aan natuur en landschap⁽⁴⁾ en anderzijds natuur & landschap voor mensen zichtbaar maken (natuur dicht bij huis), waarbij zowel de biodiversiteit als de beleving ervan als waardevol wordt ervaren.

Het resultaat is intussen gekend. Het Nationaal Park Hoge Kempen is het eerste Nationaal Park in Vlaanderen, niet toevallig gelegen in de provincie Limburg.

⁽³⁾ Zie rapport: 10 jaar Landschap in het zadel – Regionaal Landschap Kempen en Maasland - 2005

⁽⁴⁾ Het RLKM vroeg alle Nationale parken ter wereld met de vraag om ons twee stenen te sturen (max. een vuist groot), net om een signaal aan de wereld te geven: de verbondenheid tussen ons allemaal ... (we maken hiervan een groeiend monument). De reacties bleven niet uit: over de hele wereld kwamen de reacties ... en toont hoe een kleine regio groot kan zijn in haar ambitie.

Een project geënt op de kwaliteiten van een regio met enorme meerwaarden voor toeristische en economische ontwikkeling. De prognoses (5 jaar na opening) voorspellen minimum 700.000 bezoekers per jaar en een jaarlijkse economische return van 24.500.000 euro.

Het “Blote Voeten Pad” (Lieteberg, Zutendaal) is het mooiste voorbeeld van hoe eenvoudig een enorm succes kan hebben: sinds 1 mei van dit jaar (2006) waren er al meer dan 25.000 bezoekers op blote voeten ...

Het Nationaal Park Hoge Kempen als “Parel aan de kroon” is niet zo toevallig gekozen: een parel kan echt schitteren als de kroon mooi opgepoetst is. Er zijn nog zoveel mooie plekken in Limburg waar het heerlijk vertoeven is, waar bijzondere soorten planten en dieren zich thuis voelen, enz. De Limburger is zich best bewust van deze bijzondere kwaliteiten.

Voldoende & blijvende steun voor mensen die zich geheel vrijwillig en belangeloos inzetten voor een mooie leefomgeving (én dus voor een mooie kroon) is absoluut nodig (cf. Natuurpunt, Limburgs Landschap, ...).

De internationale uitstraling die het project Nationaal Park Hoge Kempen kreeg is zowel in uitdaging, in aanpak als in realisatie een succes: het is een verhaal van een gevonden even-

wicht tussen ambitie en realiteitszin ...⁽⁵⁾

(Ter info: Voor de World Conservation Union (IUCN) is deze aanpak een Europees voorbeeld van project management en betrokkenheid (...). Nooit eerder werd er een Nationaal Park gerealiseerd, waarbij én alle politici én andere actoren akkoord gingen. Nooit eerder werd er bij de start zoveel geld voorzien om de ontwikkeling te realiseren).

Het aldus verkregen draagvlak – zowel politiek, ambtelijk als maatschappelijk – is nu reeds een voorbeeld van (gemeentegrens overschrijdend) projectmanagement.

Niet onbelangrijk is dat recente Europese rapporten aanwelen dat het hebben van een Nationaal Park een onderscheidend voordeel is in de beslissing van toeristen om naar een bepaalde regio op vakantie te gaan ... Eens in deze regio zal de kwaliteit van de andere projecten en bestemmingen bepalend zijn voor de tevredenheid van de bezoeker...

⁽⁵⁾ De koppeling van het Nationaal Park Hoge Kempen met de Hoge Veluwe, de Veluwezoom gelegen in de provincie Gelderland (NL) en met het Brecon Beacons National Park in Torfean County in het Verenigd Koninkrijk (Boundless Parks Naturally! – Interreg IIIb), geeft aan dat de provincie Limburg kan meespelen op een internationaal forum betreffende natuur.

⁽⁹⁾

Limburgse Soorten

Een evenwichtig beleid voeren is verantwoordelijkheid nemen. De Europese regeringsleiders spraken af (Gothenborg 2001) om de achteruitgang van het aantal planten en dieren tegen 2010 tegen te gaan (...).

De provincie Limburg nam – samen met de Regionale Landschappen – het initiatief om de daad bij het woord te stellen.

Als groenste provincie van Vlaanderen herbergt Limburg gemiddeld 91% van de gekende Vlaamse soorten planten en dieren. Dit is veel. Meer nog, heel wat Europees zeldzame en bedreigde soorten komen enkel nog voor in Limburg (...). Een project starten voor deze zeldzame en bedreigde soorten in Limburg, is ook wat doen voor Vlaanderen, voor Europa!

Er werd een project opgezet en goedgekeurd (zowel

Europese als Limburgse financiële steun) waarbij vanuit het gemeentelijk/provinciaal “beleid” verantwoordelijkheid wordt genomen.

Alle 44 Limburgse gemeenten en steden participeren in dit project en adopteerden een bedreigde soort (van zadel-sprinkhaan over nachtzwaluw tot boomkikker) en zullen een actieplan opstellen om daadwerkelijk wat te doen aan de biodiversiteit.

In de uitvoering van het actieplan zal hopelijk (?) blijken dat beleidsverantwoordelijken aandacht geven aan duurzaam verantwoord projecten in een internationaal verband: een soort adopteren is zorg dragen ...

Opnieuw wordt dit ambitieus project als een Europees voorbeeldproject aanzien (door IUCN). Nergens in Europa is er een provincie te vinden die samen met haar gemeente- en stadsbesturen haar verantwoordelijkheid neemt i.k.v. de soortenrijkdom (biodiversiteit).

⁽¹⁰⁾

Actieplatform Duurzaam Bouwen: samen werken aan concrete projecten!

De provincie Limburg is in Vlaanderen een voorloper als het over duurzame projecten gaat. Ook inzake duurzaam bouwen en wonen.

Eind 2005 ging het Actieplatform Duurzaam Bouwen van start. Het is een initiatief van de provincie Limburg, het

Centrum voor Duurzaam Bouwen in Heusden-Zolder en de Bond Beter Leefmilieu, de Vlaamse milieukoepel. Het project kreeg EFRO-steun via het Doelstelling 2-programma.

Het uitgangspunt was dat er in Vlaanderen – en Limburg - heel wat kennis beschikbaar was, maar dat het ontbrak aan samenwerking en aan concrete duurzame projecten. Alleen zo zouden we echt een stap voorwaarts zetten, dat vonden de initiatiefnemers.

Het project beoogt via de oprichting van een actieplat-

form een Vlaams-Limburgs netwerk rond duurzaam bouwen laten groeien. Een ambitieuze doelstelling: de harde bouwsector (architecten, projectbureaus, aannemers, installateurs...) samen aan tafel met overheidsdiensten, lokale besturen én milieubeweging en middenveld (gaande van VIBE, Dialoog, BBL... tot Gezinsbond en ACW). Maar het lukte. Een hele reeks partners engageerde zich om vanuit de eigen invalshoek samen te gaan werken rond duurzaam bouwen in Limburg. Een plechtige ondertekening van dit engagement was het tastbare resultaat.

Een Steunpunt Duurzaam Bouwen, gehuisvest bij het Centrum voor Duurzaam Bouwen (Cedubo) is de stuwende kracht achter dit Actieplatform. Het Steunpunt wil samen met dit nieuwe netwerk het tot stand komen van concrete voorbeeldprojecten stimuleren en de bestaande bouwpraktijk ‘verduurzamen’. Daartoe werd een algemene projectoproep gelanceerd en werd met de deelnemers van het Actieplatform een unieke Meetlat Duurzaam Bouwen uitgewerkt.

Nu, één jaar later, ondersteunt het Steunpunt 27 projecten. Afhankelijk van project tot project bestaat de ondersteuning uit bouwkundig advies, het opzetten van samenwerkingsverbanden en diverse communicatietaken. De projecten kunnen ondergebracht worden in 6 thematische groepen: verkavelingen, nieuwbouw, renovatie, stimuleringsprojecten, vorming en thesisondersteuning.

Enkele projecten die het lokale niveau overstijgen, krijgen uitgebreide ondersteuning als strategisch project. Zo ondersteunt het Steunpunt de nieuwe provinciale zonnecampagne ‘Elke dag ZONDag’ op het vlak van communicatie en met de uitbouw van het zonneloket. Op de bouwbeurs ‘Bouwinnovatie’ (editie 2007) krijgt het grote publiek informatie en eerste lijns bouwadvies op de stand van het Steunpunt en kunnen verschillende doelgroepen zich tijdens thematische infosessies uitgebreid informeren.

De Meetlat Duurzaam Bouwen vormt de basis voor het projectadvies. Het Steunpunt ontwikkelde ze samen met de partners en het begeleidingscomité. Deze meetlat is hierbij een hulpmiddel voor professionelen om het ‘Duurzaam Bouwen Niveau’ van een project na te kijken of vooraf vast te leggen. De meetlat kan ook gebruikt worden als toetsingslijst. De meetlat zal op basis van opmerkingen van gebruikers regelmatig bijgeschaafd worden. Dit instrument is geïnspireerd op bestaande -

⁽¹¹⁾

Limburg kent een braindrain. Dit probleem werd vorig jaar blootgelegd in een onderzoek van de GOM-Limburg. Meer dan één op drie van de hoger opgeleide Limburgers (diploma hoger onderwijs, alle types) die blijkens statistieken van de VDAB in 2004 een job vonden, vond deze buiten de provincie. Over de laatste jaren is dit cijfer op dramatische wijze

vooral buitenlandse - voorbeelden en anticipeert op toekomstig Europees en Vlaams beleid. Niet alleen de inhoud van deze meetlat is uniek, ook de manier waarop deze tot stand kwam. De brede consensus zorgt voor een zo groot mogelijk draagvlak.

Naast het projectadvies blijft het informeren van de betrokken partijen een belangrijke opdracht van het Steunpunt. Dit kan door middel van rondetafels, excursies en de ondersteuning van vorming.

De samenwerkingsverbanden die ontstaan binnen de projecten leiden tot netwerken in de sector van duurzaam bouwen. De regelmatige samenkomsten van de projectdeelnemers op het Actieplatform breiden die netwerking verder uit. Ook geïnteresseerde architecten, ontwikkelaars, aannemers, installateurs, gemeenten, scholen, vzw's, ... zijn steeds welkom op het actieplatform.

Het platform houdt voor de deelnemende actoren op die manier een duidelijke meerwaarde in: verschillende partners die nu ad-hoc aan facetten van duurzaam bouwen en wonen werken, kunnen voortaan gestructureerd met elkaar overleggen, werksessies opzetten en samenwerken bij projecten.

Naast de ondersteuning van projecten geeft het Steunpunt ook advies aan particulieren. Tijdens evenementen en beurzen gaat het om eerstelijns bouw- en planadvies.

Een begeleidingscomité samengesteld uit verschillende organisaties en overheden ondersteunt de werking van het Steunpunt Duurzaam Bouwen. De leden zijn ACW, AMINAL/LNE, VEA, Bouwunie Limburg, Confederatie Bouw Limburg, Dialoog, Gezinsbond, Interelectra, NAVPL, VHM, VIBE en WTCB, samen met de provincie Limburg, Cedubo en BBL.

De partners beschouwen het Actieplatform en het Steunpunt Duurzaam Bouwen Limburg niet als een eenmalig project. Na afloop van de huidige EFRO-steun willen zij het project graag een permanent karakter geven.

Door het projectteam en de partners werd een succesverhaal geschreven. Zelfs al na één jaar werken is er heel wat interesse vanuit andere provincies en vanuit het Vlaamse beleidsniveau voor deze vernieuwende Limburgse aanpak.

Steunpunt Duurzaam Bouwen Limburg
Marktplein 7, bus 1, 3550 Heusden-Zolder
T 011 517 057
F 011 571 287
steunpunt@dubol limburg.be
www.dubol limburg.be

opgelopen. Dat Limburgers steeds meer afhankelijk zijn van werkgelegenheidskansen buiten de provincie stemt tot nadenken. Het leidt tot sociaal onaanvaardbare pendel, tot overmatige mobiliteit en congestieproblemen (files) in de centrale gebieden van België.

Hiertegenover moet een alternatief gesteld worden. Bij een verdere verschuiving van een sterk industriële maatschappij naar

steeds meer een kennis- en dienstenmaatschappij mag Limburg niet ten achter blijven bij het creëren van nieuwe jobs in kennisintensieve bedrijven en bij het aantrekken van hoogwaardige tertiaire bedrijvigheid, o.m. in de zakelijke dienstverlening.

De zakelijke dienstverlening is een sector die traditioneel sterk geconcentreerd is, voornamelijk in en rond Brussel. Een marktonderzoek in opdracht van de POM Limburg duidt evenwel op kansen en opportuniteiten die door Limburg kunnen worden te baat genomen. Zo bijvoorbeeld in de sector van de ICT, alwaar zich een nieuwe schaarste aankondigt. Onlangs pakte AGORIA uit met de stelling dat er 13.000 jobs in de ICT dienen ingevuld en dat dit zeer moeilijk zal zijn. De Limburgse arbeidspool van ICT'ers is niet te versmaden. Waarom zouden de ICT bedrijven niet de geografische stap zetten naar de werknemers toe, en hen aldus het comfort gunnen werk en gezin beter te kunnen combineren door niet elke dag 2 uur in de file te staan. Een tijd geleden viel het Limburgse ICT-bedrijf Ideaxis

op door de organisatie van een recruiteringsactie langs de autosnelweg.

Een andere deelsector met groeiperspectieven voor Limburg is deze van de customer contact centres (call centers).

Limburg heeft meerdere troeven: naast de ruime pool aan hooggekwalificeerde, hardwerkende en gemotiveerde medewerkers, zijn de moderne en betaalbare vestigingslocaties te vermelden met o.m. de Research Campus Hasselt op de vroegere Philips-site, alwaar op enkele jaren reeds 1.700 jobs zijn totstandgekomen, en binnenkort ook de vernieuwde stationsomgeving.

Onze provinciehoofdplaats profileert zich heden niet enkel als aangename woonplaats en als shoppingstad, doch ook meer en meer als een stedelijk vestigingsmilieu met hoge omgevingskwaliteit en creativiteit. Kantoorhoudende bedrijven op zoek naar een vestigingsklimaat kunnen hier niet onverschillig voor zijn.

(12)

Een niet limitatieve oplistijng van spraakmakende Limburgse bedrijven

.../...

- JAGA: intelligente radiator; festival van de 'Burning man' in de Nevada woestijn (Kriekels)
- Tentenbedrijf De Boer, marktleider in hospitality units, verhuur voor evenementen met oa de Olympische Spelen in Athene, de G8-Summit en de MTV European Music Awards
- Electronite Houthalen: marktleider voor meetsensoren in de staalindustrie... de wereldwijde R&D-afdeling van het bedrijf zit in Houthalen
- Tessenderlo Chemie: hoofdkwartier is verhuisd van Brussel naar Tessenderlo!

- Ford: exporteert haar Europese modellen naar de VS! Na slechtere tijden nu op volle capaciteit en de Mondeo moet nog gelanceerd worden.

- Arcomet: grootste kraanverhuurder van Europa en wereldwijde vertegenwoordiging

- BC: genomineerd tot marketeer van het jaar, samenwerking met Bikkembergs; toonaangevend in Vlaanderen

- Creneau international: bureau met uitvalsbasis Hasselt, maar met opdrachten uit gans de wereld

- ES-Tooling Beringen

Verder kunnen nog genoemd: Alro, ESSERS, Echo (geluidsdempende welfsels), Metes (plofkoffer), Bioracer (sportkleding), Gymna (trilplaat), Vasco...

.../...

COLOFON

EEN UITGAVE VAN

Steve Stevaert, gouverneur

COÖRDINATIE EN EINDREDACTIE

Ronald Hoebers

REDACTIE

Jan Dezutter

Ronald Hoebers

GRAFISCHE VORMGEVING

Dion Boodts – Grafische producties,
Informatie & Onthaal, provincie Limburg

COVERBEELD

Fred Eerdekens – Life itself is not enough, 1999,
Clothing, glass, steel, light projectors, 700 x 120 x 90 cm

SCHUTBLADEN

Fred Eerdekens – Words Gone, 2005,
Drywall, light projector, 3360 x 280 x 360 cm

kaart p.27 © Flanders Invest, Griffio – Gent
kaart p.28 © Concentra Media

DRUK

Drukkerij Paesen – Oplabbeek

PAPIER

Arctic The Matt 100 gr/m² (binnenwerk), 2500 gr/m² (kaft)

LETTERTYPES

Meta (Erik Spiekermann), Swift (Gerard Unger)

OPLAGE

1 500

D/2006/5857/76

INSPIREERDEN MEE DEZE REDE OF SCHREVEN EEN GASTBIJDRAGE (*)

Patrick Boucneau (°63), coördinator duurzame ontwikkeling – provinciebestuur Limburg

Jean Paul Coenen (°50), adviseur Concentra, opdrachthouder Limburgovereenkomst

Luc Ghijs (°57), diensthoofd planning & ontwikkeling POM Limburg

Jan Ruyters (°47), directeur Algemene Gewesttaken provinciebestuur Limburg

Ignace Schops (°64), Directeur Regionaal Landschap Kempen en Maasland vzw

Piet Stinissen (°64), prof. - directeur Biomedisch Onderzoeksinstituut UHasselt

Johan Van den Broek (°60), directeur natuur en milieu provinciebestuur Limburg

Theo Veyfeyken (°58), diensthoofd stafdienst Info&Onthaal provinciebestuur Limburg

en talloze andere Limburgers en niet Limburgers

(*) de uitgebrachte opinies in de aangeleverde teksten zijn ten persoonlijke titel

U kan een pdf van deze publicatie downloaden via
limburg.be/eensterkmerk

WORDS
GONE

Life it self is